

איכות הסביבה

באיגוד ערים לאיכות הסביבה
אשדוד חבל יבנה

דו"ח לשנת 2004

כתובתנו באינטרנט <http://www.envashy.co.il>

תוכן עניינים

א.....	פתח דבר.....
ב.....	הקדמה.....
ג.....	רשויות החברות באיגוד.....
ד.....	חברי מועצת האיגוד, עובדי האיגוד.....
ה.....	תקציר.....
1.....	איכות אויר.....
9.....	איכות מים.....
11.....	סביבה חקלאית.....
14.....	חומרים מסוכנים ופסולת רעילה.....
19.....	חינוך והסברה.....
25.....	לחימה במזיקים.....
26.....	מחזור.....
28.....	נחל לכיש.....
30.....	פניות הצבור.....
33.....	פסולת מוצקה.....
36.....	רעש.....
38.....	שפכים, רישוי עסקים ותעשייה.....
44.....	מתקני טיפול בשפכים במרחב הכפרי של האיגוד.....
46.....	תכנון סביבתי.....

פתח דבר

הירידה בזיהום האוויר עקב תחילת השימוש בגז טבעי בתחנת הכוח "אשכול" היא הבשורה הגדולה בדו"ח השנתי. בשבועות הקרובים אמורים המתקנים בבית זיקוק לעבור גם כן לשימוש בגז טבעי, ובכך יהוו נדבך נוסף במלחמה לשיפור איכות האוויר באזור ויפתחו פתח לעתיד טוב יותר באזורנו. אנו באיגוד נמשיך לדחוף את השימוש בגז טבעי למפעלים עתירי אנרגיה, נוספים, הקיימים ברחבי האיגוד.

העלייה במספר אירועי החומרים המסוכנים ובנייתו של "נמל היובל" שתגרור באופן טבעי עליה בכמות החומרים המסוכנים שתשונע באזורינו דורשת מענה מיידי. עקב כך הכריזה מועצת האיגוד על שנת 2005 כשנה בה תינתן עדיפות לטיפול בנושא זה.

בימים אלה בוחן האיגוד את הרחקתם של כל החומרים המסוכנים באזור וריכוזם באתר אחד, בו ניתן יהיה לפקח עליהם באופן יותר יעיל ומקצועי.

חשוב לא פחות הוא המאבק היומיומי במשליכי הפסולת ברשות הרבים. האיגוד מכשיר מידי שנה עשרות נאמני ניקיון חדשים הפועלים בהתנדבות לחיזוק יכולת האכיפה. יש לחזק רבות יכולת זו ועל הממשלה לתמוך ולעודד אותה.

ההשקעה הגדולה בחינוך לאיכות הסביבה בבתי הספר, במתנ"סים ובקהילה מניבה פירות חשובים. בימים אלו הצטרפו שני בתי ספר נוספים מהאזור למקבלי "תו תקן ירוק" שהוענק על ידי המשרד לאיכות הסביבה ומשרד החינוך לבתי ספר בודדים בלבד בארץ.

לעבודה הרבה הנעשית ולזו שיש עדיין לעשות שותפים אנשים טובים ורבים בניהולו של הצוות המקצועי, באיגוד ולהם מגיע יישר כוח!

בברכה,
שמשון שהרבני
יו"ר האיגוד.

הקדמה

דו"ח זה מסכם עשייה ופעילות בשנת 2004. ברצוני להודות לחברי מועצת האיגוד. תודה מיוחדת ליו"ר האיגוד, שמשון שהרבני, לממלא מקומו, ד"ר ישראל ברוקנטל ולראש מועצה אזורית נחל שורק וגיזבר האיגוד, אלי אסקוויזו. תודה על שיתוף הפעולה, הזמן שהקדישו והדיונים הפוריים.

תודה לצוות העובדים המסור: תלי אוריאלי, סלבי גואטה, ריטה ויינרוב, דורון להב, ד"ר זהר מוטלס, ד"ר איתי מירז, שרון מרק, קרולין סודרי, גד עפר וחנה שמעוני.

בשנת 2004 המשיכה מגמת ירידה במזהמי אוויר, בעיקר בשל המעבר לדלקים איכותיים יותר ותחילת השימוש בגז טבעי בתחנת הכוח "אשכול". לעומת זאת, בשנה זו הגיעו תלונות רבות מחברת "מקורות" אשר מפעילה את מתקן הטיפול בשפכים של אשדוד. בשיתוף עם כל הגורמים המעורבים הוגברו הן הבדיקות והן האכיפה על מפעלים מסוימים. הפיגוע בנמל אשדוד הציף את החשיבות במניעת אירועים בהם מעורבים חומרים מסוכנים ובתגובה מיידיית במידה ומתרחש אירוע. על מנת לתת מענה טוב יותר בתחום התעשייה, השפכים והחומרים המסוכנים, החליטה מועצת האיגוד לקלוט רכז נוסף בתחום זה. האיגוד פרסם מכרז לשנת 2004.

בשנת 2004 התגברה באשדוד, כמו בכל המדינה, השלכת פסולת בניין ברשות הרבים ולא באתרים מוסדרים ומורשים.

הוצאתו לאור של דו"ח זה התאפשרה בזכות עבודת העריכה וההפקה של סלבי גואטה ועל כך הברכה והתודה.

בברכה,
ד"ר ענת רוזן
מנכ"ל האיגוד.

רשויות החברות באיגוד

50 קמ"ר	תושבים	192,000	אשדוד
0.85 קמ"ר	תושבים	7,700	בני עיי"ש
30 קמ"ר	תושבים	5,400	ברנר
11.5 קמ"ר	תושבים	12,600	גדרה
13.3 קמ"ר	תושבים	3,900	גדרות
10.58 קמ"ר	תושבים	13,100	גן יבנה
28.656 קמ"ר	תושבים	4,200	חבל יבנה
28 קמ"ר	תושבים	2,400	נחל שורק
172.886 קמ"ר	תושבים	241,300	סה"כ

חברי מועצת האיגוד

יו"ר האיגוד ונציג עיריית אשדוד.	שמשון שהרבני
ממ"ק יו"ר האיגוד ונציג מועצה אזורית חבל יבנה.	ד"ר ישראל ברוקנטל
ראש מועצה אזורית נחל שורק (גזבר).	אלי אסקוידו
ראש מועצה אזורית גדרות.	יוסי קנדלשטיין
ראש מועצה אזורית ברנר.	מיקי עפר
סגן ראש מועצה מקומית גדרה.	יואל גמליאל
סגן ראש מועצה מקומית גן יבנה.	מוטי חמו
נציג מועצה מקומית בני עיי"ש.	זיו גילאור
נציג עיריית אשדוד.	בוריס גיטרמן
סגן ראש עיריית אשדוד.	ולדימיר גרשוב
נציג עיריית אשדוד.	יצחק דרי
נציג עיריית אשדוד.	מרקו אשכנזי
נציג עיריית אשדוד.	תמיר מדר
רו"ח.	סיימון גדז'
יועץ משפטי.	ד"ר ראובן לסטר (עו"ד)

עובדי האיגוד

מנהלת כללית.	ד"ר ענת רוזן
סמנכ"ל ורכז משאבי אור.	דורון להב
רכז תכנון סביבתי.	ד"ר איתי מירז
רכז סביבה כפרית, פסולת מוצקה ולחימה במזיקים.	גד עפר
רכז תעשיות וחומרים מסוכנים.	ד"ר זהר מוטלס
מנהלת מעבדה ורכזת רעש.	חנה שמעוני
רכזת מחשבים.	סלביה גואטה
רכזת תחנות ניטור.	קרולין סודרי
רכזת איכות מים ופניות הציבור.	רות ויינרוב
רכזת מיחזור וסגנית רכות חינוך.	שרון מרק
רכזת חינוך והסברה.	תלי אוריאלי
פרויקטים מיוחדים בחינוך.	איליה לינגר
פרויקטים מיוחדים בחינוך.	סבטלנה קרפ

תקציר

איכות אוויר

שיפור בדלקים הנצרכים בתחנת הכוח "אשכול" ובבתי הזיקוק והמעבר לשימוש בגז טבעי בתחנת הכוח שיפרו את מצב איכות האוויר באזור. בשנה זו לא נמדדו אירועי גופרית דו חמצנית. כמו כן לא נמדדו אירועי תחמוצת חנקן. בשנת 2004 הייתה ירידה בכמות אבק שנמדדה בכל התחנות, כולל התחנות הסמוכות למסופי התפזורת בנמל. ירידה זו נובעת הן מפעולות מניעה ותחזוקה והן בשל ירידה במספר הימים בהם היו סופות אבק. מבחינת צריכת הדלקים שנת 2004 ראוייה לציון: הצרכנים העיקריים צרכו דלק דל גופרית ותחנת הכוח החלה לצרוך גז טבעי במחצית השנייה של השנה. יחד עם זאת, עלתה פליטת גופרית דו חמצנית מבתי הזיקוק כתוצאה מהגברת הייצור במפעל. נמשכת המגמה הרב שנתית של ירידה בפליטת גופרית דו חמצנית. בשנת 2004 נערכה בדיקה לריכוז הגופרית בסולר המסופק לכלי רכב ב – 20 תחנות דלק בעיר. נמצא כי ריכוז הגופרית בסולר עומד בתקן של 50 חל"מ כפי שנקבע על ידי המשרד לאיכות הסביבה.

איכות מים

שטחו הגדול של האיגוד שוכן מעל אקוויפר החוף. אקוויפר הרגיש לזיהומים מבריכות החמצון, אתר הפסולת "רתמים", מאגרי דלק, מפעלי תעשייה ומשקי בעלי חיים, (הזיהומים ברובם הם היסטוריים). במהלך שנת 2004 נאספו 55 דגימות מים מבארות, לצורך מעקב על איכות מי התהום. בסוף שנת 2004 הופעל אתר פסולת יבשה "אתר שריג" ליד ניר גלים. באתר הוקמה מערכת ניטור מי תהום. אתר ההחדרה החדש של השפד"ן, יבנה 4, התחיל לעבוד באופן מלא באפריל 2004. במעבדת האיגוד בוצעו השנה פי 2 בדיקות כימיות בהשוואה לשנה קודמת.

סביבה חקלאית

בשנת 2004 חלה התקדמות גדולה בכניסת רפתות להסדרי הרפורמה במשק החלב, 33 רפתות חלב נמצאות בשלבים שונים של ביצוע עבודות תשתית מקיפות. בשטח האיגוד פועלות 4 מפטמות אווזים, המרוכזות כולן במושב בן זכאי ומהוות מפגע סביבתי.

חומרים מסוכנים ופסולת רעילה

במסגרת הפיקוח והמעקב השוטף על חומרים מסוכנים, טופלו 64 מפעלים, מחסנים, מסופים ובריכות שחיה (בהשוואה ל – 53 בשנת 2003). 14 מפעלים בתחום האיגוד פינו 24,354 טון חומרים מסוכנים למפעל לטיפול בפסולת רעילה ברמת חובב, המהווים 24% מכלל כמות הפסולת הרעילה שטופלה באתר. בשנת 2004 הייתה עליה במספר האירועים בהם היו מעורבים חומרים מסוכנים (34 אירועים בהשוואה ל – 22 אירועים בשנת 2003). ברוב המקרים, מקורם של האירועים בדליפות ממכולות יבוא ויצוא בנמל אשדוד. כל האירועים טופלו על ידי צוות הכוננים באיגוד.

חינוך והסברה

בשנת 2004 המשיכה המגמה להתמקד בפעילות החינוך וההסברה בכל רחבי האיגוד. איגוד ערים לקח על עצמו לחנך את הציבור לשמירה על איכות הסביבה. האיגוד מהווה ארגון גג לנושאי איכות הסביבה באזור. כמו כן מהווה מרכז מידע לתלמידים, מורים וגננות. האיגוד עובד בשיתוף פעולה עם מועצות התלמידים, החברה למתנ"סים, קרב טבע, הרשויות המקומיות והמשרד לאיכות הסביבה.

לחימה במזיקים

הדברת יתושים ועשבייה מתבצעת באמצעות קבלן על פי ניטור האיגוד ובפיקוחו. חשיבות ההדברה גבוהה במניעת התפרצות מחלות שונות. רמת ההדברה עלתה יחד עם הורדה משמעותית של עלויות. בשנה זו בוצעו שתי עבודות תשתית גדולות להסדרת ערוצי נחלים למניעת דגירת יתושים בשיתוף המשרד לאיכות הסביבה ורשות ניקוז "שורק – לכיש", בנחל האלה ובנחל גמליאל. במהלך השנה הוצבו מלכודות ללכידת יתושים בוגרים לצורך גילוי מוקדם של נגיפי מחלות – לא נמצא אף יתוש הנושא את מחלת הנמר האסיאתי או את נגיף קדחת הנילוס המערבי.

מיחזור

שנת 2004 התאפיינה בהמשך שיפור מגמת המיחזור ברשויות האיגוד. נוספו עמדות לאיסוף נייר לבן בסמוך למשרדי המועצות, נוספו מתקנים לאיסוף מכלי פיקדון וכן נאכפה התקשרות בין בתי עסק לבין חברות מיחזור קרטון. רכיב הגזם מסך כמות הפסולת הוא משמעותי ביותר לאחוזי המיחזור ברשות. חלק מרשויות האיגוד הפרידו הגזם משאר הפסולת בצורה טובה. ראוי לציין את אחוזי המיחזור הנמוכים באשדוד – 5% בלבד.

נחל לכיש

באופן כללי איכות המים בנחל טובה. ריכוז המתכות הכבדות בכל הדוגמאות מהקרקעית נמוך מהתקן. במהלך השנה אירעו מספר אירועים חריגים של הזרמות לנחל. רק בניית תשתית מתאימה לאיסוף מי נקזים והפנייתם לים או למט"ש בתקופת הקיץ תאפשר שיקום אפיק הנחל בתחום פארק לכיש לרמות האיכות שיבטיחו פעילות רצופה של פנאי ונופש בפארק לכיש.

פניות הציבור

בשנת 2004 המשיכה מגמת העלייה בכמות פניות (457 פניות בהשוואה ל – 413 בשנת 2003). הנושאים המטרידים בעיקר את הציבור הם ריח, עשן וזיהום אוויר (55%, בהשוואה ל - 35% בשנת 2003) ורעש (13% בהשוואה ל - 20% בשנת 2003). מרבית הפניות (84%) בעיר אשדוד. כל הפניות מנותבות, על ידי רכזת פניות הציבור, לטיפול על ידי הגורמים המתאימים, תוך מטרה לתת מענה הולם בזמן קצר וברמה גבוהה.

פסולת מוצקה

במהלך השנה פונתה כמות של 122,000 טון לאתרי סילוק פסולת ולתחנות מעבר מכל רשויות האיגוד. בעיריית אשדוד החלו בתכנית אב לטיפול בפסולת. במהלך שנת 2005 אמור להתפרסם מכרז חדש לפינוי פסולת באשדוד. לקראת סוף שנת 2004 הסתיימה ההטמנה באתר לסילוק פסולת יבשה "א.א. אשדוד" והוא נסגר. טרם בוצעו עבודות השיקום הנדרשות. במהלך השנה נפתח להטמנת פסולת יבשה אתר "שריג" ליד מושב "ניר גלים". במהלך השנה נערכו סיורים, בשיתוף עם פקחי המשטרה הירוקה, לאיתור מוקדי פסולת. עשרות מקרים בהם ניתן היה לאתר את המשליך, טופלו. במהלך השנה הוגשו 22 דו"חות על עבירות חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד 1984 ע"י רכז הפסולת באיגוד.

רעש

במהלך השנה טופלו מקורות שונים לרעש: עסקים, בנייני מגורים, בתי ספר, פינוי אשפה, מוסיקה, תחבורה, מטוסים, אולמות שמחה, בעלי חיים ועוד.
61 פניות המהוות 13% מסך פניות הציבור עסקו בנושא רעש. מספר הפניות בנושא זה קטן בהשוואה לשנת 2003 (61 פניות לעומת 83 פניות אשתקד).

שפכים, רישוי עסקים ותעשייה

מכון טיהור שפכי אשדוד פועל משנת 2001. בשנת 2004, דיווחה חברת מקורות, המפעילה את המט"ש על חריגות רבות באיכות השפכים הנכנסים. סקרי שפכים שבוצעו על ידי האיגוד במפעלים, ומהלך מואץ להגברת אכיפה הניבו תוצאות של ירידה בחלק מהחריגות.
במהלך השנה הוקמו מעט מפעלים ומתקנים חדשים.

שפכים במרחב הכפרי של האיגוד

במרחב הכפרי של האיגוד קיימים שבעה מתקנים לטיפול בשפכים ושני מתקנים קומפקטיים. בשנת 2004 נערכו, במסגרת המעקב אחר הטיפול בשפכים 1239 בדיקות כימיות בהשוואה ל – 433 בדיקות אשתקד.

תכנון סביבתי

במהלך 2004 נבדקו בשטח וניתנו הערות לכ – 80 תכניות להיתרי בניה בעיר אשדוד (בדומה למספר התכניות בשנת 2003) ולכ – 55 תכניות בוועדות המקומיות "זמורה" ו"שורקות" (בהשוואה ל – 30 תכניות בשנת 2003). בתקופת הדו"ח טופלו 51 בקשות לרישיונות עסק חדשים לעסקים המסווגים לסוג C.
במהלך השנה עבר המתכנן הסביבתי השתלמות בנושא פיקוח ובקרה על עבודות אסבסט על מנת להנחות את ועדות התכנון בנושא זה.

איכות אוויר

1. נתוני המערכת לניטור אוויר.

המערכת לניטור אוויר באיגוד כללה בשנת 2004 19 נקודות ותחנות ניטור ומרכז בקרה ממוחשב.

טבלה מספר 1 : תחנות הניטור במרחב האיגוד.

תחנות המופעלות על ידי האיגוד

מספר סידורי	שם התחנה	מזהמים נמדדים	פרמטרים מטאורולוגיים	מיקום התחנה רחב/אורך (רשת ישראל)
1	אשדוד (איגוד)	S,N,O,D(2.5)	W,T,U,R,S	1188-1365
2	גן יבנה	S,N	W,T,U	1225-1326
3	גדרה	S,N,O	W,T,U	1292-1358
4	חבל יבנה	S,N	W,T,U	1248-1362
5	בניה	S,N	W,T,U	1265-1391
6	רובע ט"ו (אשדוד)	S,N,O,D(2.5)	W,T,U	
7	יסודות	S,N,O	W,T,U	
8	מכשיר סנואה	S,N,O,B,T,X		נייד
9	ניידת ניטור	S,N,O,C,D(2.5)		נייד
10	אורט ימי (אשדוד)	D	W,T,U	1169-1361
11	יהלום (אשדוד)	D		1164-1358

תחנות המופעלות על ידי חברת חשמל

מספר סידורי	שם התחנה	מזהמים נמדדים	פרמטרים מטאורולוגיים	מיקום התחנה רחב/אורך (רשת ישראל)
1	ניר גלים	S,N,O,D(2.5)		1199-1370
2	קבוצת יבנה	S,N,O	w	1236-1365
3	כפר אביב	S		1242-1373
4	גן דרום	S		1218-1346
5	יבנה (עיר)	S,N,O,D(10)	w	1255-1425

תחנות המופעלות על ידי גורמים שונים

מיקום התחנה רוחב/אורך (רשת ישראל)	פרמטרים מטאורולוגיים	מזהמים נמדדים	הגורם המפעיל	שם מספר התחנה	סידורי
118-139	W,T,U	*****	שרות מטאורולוגי	תורן מטאורולוגי (בתי הזיקוק)	1
1199-1373	w	אמינים ותרכובות גופרית	מפעל אגן כמיכלים	ניר גלים	2
	W,T,U	N,C,D(T)	רשות הנמלים	נמל	3

<u>פרמטרים מטאורולוגיים</u>	<u>מכשירי הניטור</u>
כיוון ומהירות	
רוח	W
טמפרטורות	T
לחות	U
גשם	R
קרינת שמש	S
	גופרית דו-חמצנית
	תחמוצות חנקן
	אוזון
	חד תח' פחמן
	בנזן טולואן
	קסילן
	BTX
	אבק PM2.5
	D(2.5)
	אבק PM10
	D(10)
	אבק מרחף
	כללי
	D(T)

נתוני הניטור מועברים מהתחנות למרכז הבקרה של האיגוד באשדוד, ומעובדים לממוצעים חצי שעתיים, יממתיים, חודשיים ושנתיים. מערכת הניטור עוברת כיול אוטומטי אחת ל 24 שעות. לאחר כל כיול מופק דו"ח אוטומטי עם פירוט תוצאות הכיול והתראות על תקלות אפשריות. בנוסף, אחת לשנה מתבצע כיול ע"י גורם חיצוני, כדי לבדוק את אמינות מערכת הניטור. ממצאי צוות הכיול מלמדים, על אמינות גבוהה בהפעלת מערכת הניטור. נתוני הניטור מועברים באופן רציף למרכז הבקרה של האיגוד באשדוד. כל נתוני התחנות ונקודות המדידה מועברים בזמן אמת באמצעות תקשורת מחשבים לשרות המטאורולוגי, לחברת החשמל לבתי זיקוק ולאגף איכות אוויר במשרד לאיכות הסביבה. אחת לשעה מתעדכן מדד איכות האוויר באתר האינטרנט: <http://www.envashy.org.il>

2. ניתוח אירועי זיהום האוויר

2.1 אירועי גופרית דו-חמצנית

שיפור בדלקים הנצרכים על ידי חברת החשמל ובתי הזיקוק והמעבר לשימוש בגז בתחנת הכוח אשכול שיפרו את מצב איכות האוויר באזור. בשנת 2004 לא נמדדו בתחנות האיגוד ארועי גופרית דו חמצנית. גם בשנת 2003 לא נמדדו ארועי גופרית דו-חמצנית.

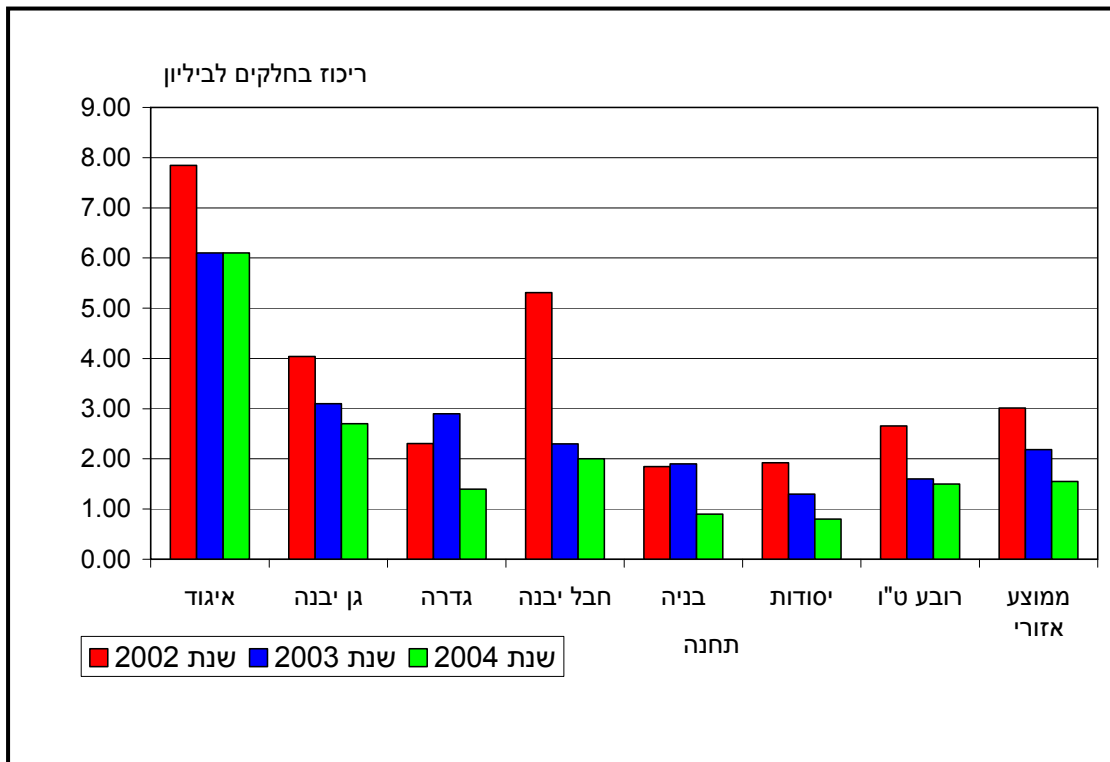
התקן הישראלי לתחמוצות גופרית היינו 192 חלקים לביליון במדידה חצי שעתית.

טבלה מספר 2 : ערכי הגופרית הדו חמצנית שנמדדו בתחנות השונות. הריכוזים בחלקים לביליון (חל"ב).

התחנה	איגוד	גן יבנה	גדרה	חבל יבנה	בניה	רובע ט"ו	יסודות
ממוצע 2003	8.92	3.11	2.59	2.57	1.7	1.56	1.33
ממוצע 2004	6.7	2.6	1.4	2.2	0.9	1.5	0.9
ממוצע 2003 בחודשי הגז	6.1	3.1	2.9	2.3	1.9	1.6	1.3
ממוצע 2004 בחודשי הגז	6.1	2.7	1.4	2	0.9	1.5	0.8

* "חודשי הגז" - החודשים בהם הופעלה במלואה (פרט ליחידות אשכול ב' שמוסקות במזוט ובתוספת יחידת טורבינת גז) תחנת הכוח אשכול בגז טבעי – מאי עד דצמבר 2004.

תרשים 1 : השוואת נתוני ריכוז גופרית דו חמצנית בתחנות השונות לאחר המעבר לגז.

2.2 אירועי תחמוצות חנקן

זיהוי מקורותיהם של תחמוצות החנקן בעייתי ביותר. מקור תחמוצות החנקן בשרפת דלקים ותהליכי ייצור בתעשייה אך כמות ניכרת מתחמוצות אילו נפלטת משרפת דלק במנועי כלי הרכב. עיקר הסובלים מתחמוצות אלו הינם תושבי המרכזים העירוניים והמתגוררים בסמוך לצמתים מרכזיים. מדידת כוון ומהירות הרוח בזמן אירועי תחמוצות חנקן אינה מצביעה בהכרח על מקור המזהם ובעקר בתחום העירוני.

התקן הישראלי לתחמוצות חנקן היינו 500 חלקים לביליון במדידה חצי שעתית.

טבלה מספר 3 : ארועים וערכי תחמוצות החנקן שנמדדו בתחנות השונות. הריכוזים בחלקים לביליון (חל"ב).

התחנה	איגוד	גן יבנה	גדרה	חבל יבנה	בניה	רובע ט"ו	יסודות
ממוצע 2003	30.5	29.1	13.2	18.51	15.1	16.27	13.85
ממוצע 2004	27.8	28	13.5	18.3	13	17.1	13.3
ארועים מעל התקן 2003	0	0	0	0	0	0	0
ארועים מעל התקן 2004	0	0	0	0	0	0	0

2.3 אירועי אוזון

האוזון הינו מזהם מישני, כלומר, מזהם שאינו ניפלט ישירות מתהליכי השרפה והייצור, אלא, נוצר בריאקציות כימיות ופוטוכימיות באטמוספירה. מדידת כוון ומהירות הרוח בזמן אירועי האוזון אינה מצביעה בהכרח על מקור המזהם, מכוון שליצירת מזהם זה דרוש זמן שהייה באטמוספירה, כך שפליטה של המזהמים יוצרי האוזון נעשתה מספר שעות לפני המדידה בתחנה, כאשר כוון הרוח היה שונה לחלוטין.

התקן הישראלי לאוזון הינו 117 חלקים לביליון במדידה חצי שעתית .

טבלה מספר 4 : ארועים וערכי האוזון שנמדדו בתחנות השונות. הריכוזים בחלקים לביליון (חל"ב).

התחנה	איגוד	גדרה	רובע ט"ו	יסודות
ממוצע 2003	25.37	34.4	33.57	26.68
ממוצע 2004	25	31.5	29.2	30.5
ארועים מעל התקן 2003	0	3	0	0
ארועים מעל התקן 2004	0	1	0	5

2.4 אירועי אבק

במרחב האיגוד מספר מקורות לאבק וחלקיקים. חלק מהמקורות הינם טבעיים (אבק מהמדבר, חלקיקי מלח מהים), וחלקם מעשה ידי האדם (תעשייה, שינוע מחצבים, סלילת כבישים, עבודות בניה, עיבוד חקלאי וכד').

טבלה מספר 5 : ארועים וערכי האבק שנמדדו בתחנות השונות.

הריכוזים במיקרוגרם למטר מעוקב.

התחנה	איגוד	גדרה	רובע ט"ו	אורט ימי	יהלום
תקן יחוס יממתי	65	65	65	200	200
ממוצע 2003	25.36	26.43	28.18	142	96
ממוצע 2004	*	25	25	95	87
ארועים יממתיים מעל התקן 2003	9	13	16	58	23
ארועים יממתיים מעל התקן 2004	*	10	11	29	23

תחנות אורט ויהלום נמצאות דרומית לנמל אשדוד. בתחנות נמדד אבק שמקורו בעיקר מפעולות השינוע במסופי התפזורת שבנמל אשדוד. השנה היתה ירידה בכמות האבק שנמדדה כתוצאה מפעילות מניעה שנערכה במפעלים ובמסופי התפזורת בנמל ובפחות ימים בהם היו סופות אבק הגורמות לחריגות מהתקנים.

4. צריכת דלק במרחב האיגוד בשנת 2004.

צרכני הדלק העיקריים במרחב הם תחנת הכוח "אשכול" ובתי הזיקוק. נתוני צריכת הדלק של משתמשים אלה ושל שאר המפעלים במרחב האיגוד מועברים באופן שוטף לאיגוד. במסגרת תנאים נוספים לרשיונות העסק וצווים אישיים מבוקר סוג הדלק הנצרך על ידי המפעלים.

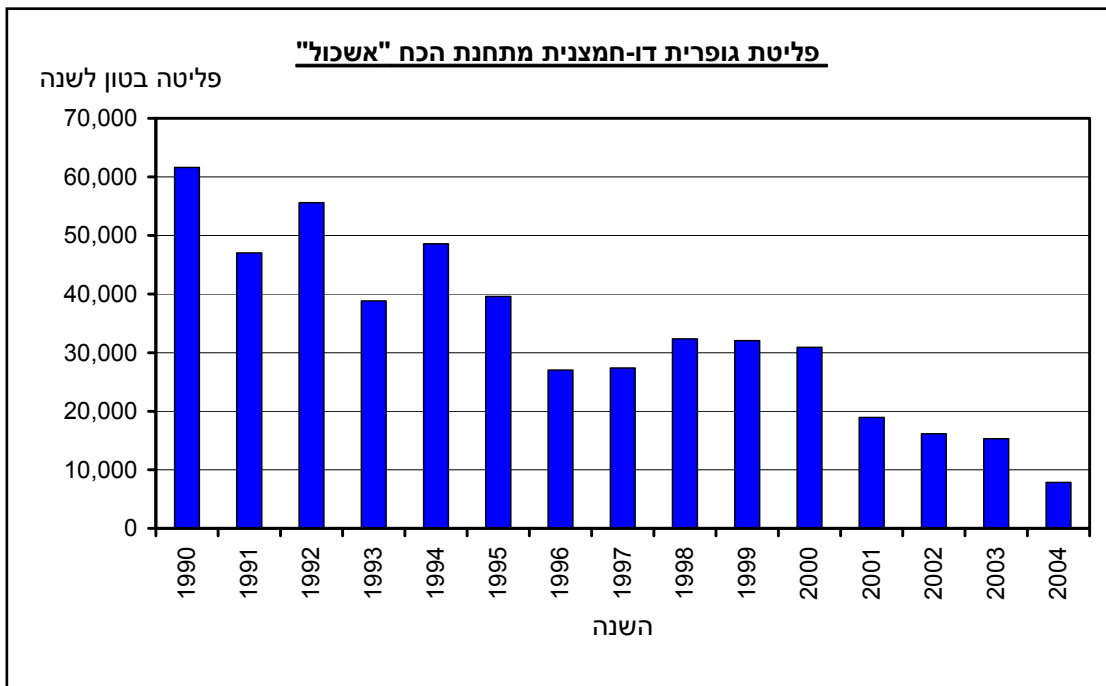
שנת 2004 הינה שנה הראויה לציון מבחינת צריכת הדלקים במרחב האיגוד.

בשנת 2004 צרכו בתי הזיקוק ומפעל אגן כמיכלים דלק עם 1% גופרית ותחנת הכוח צרכה גז טבעי החל מחודש מאי.

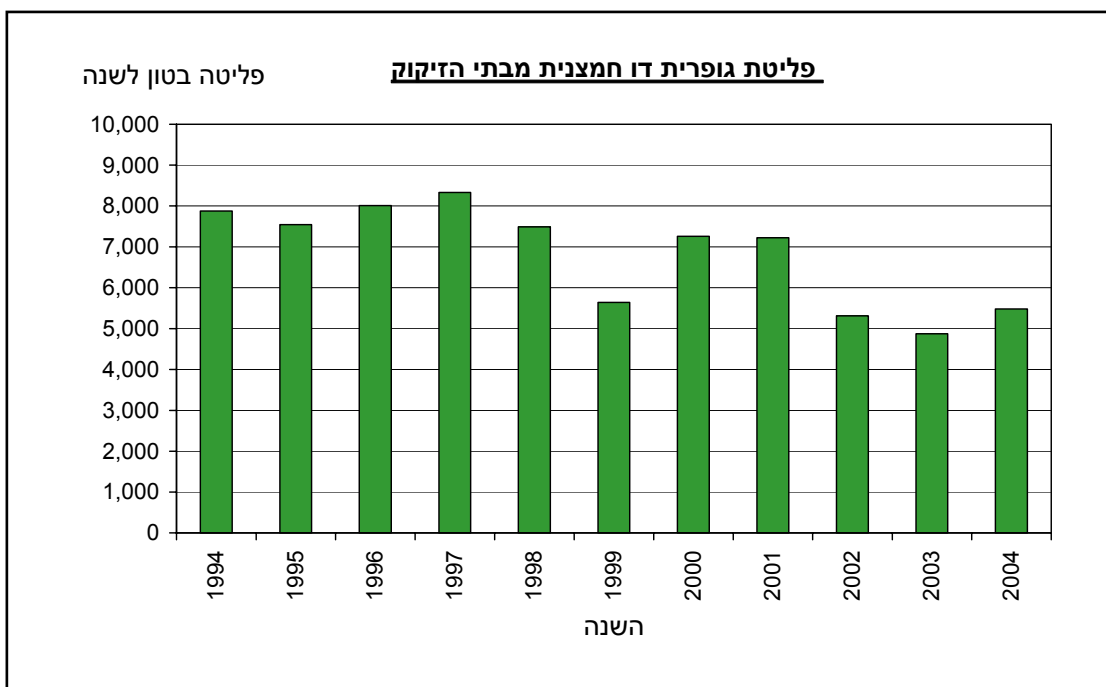
בתרשימים 2-3 מרוכזים נתוני הערכת פליטת הגופרית הדו-חמצנית מתחנת הכוח ומבתי הזיקוק.

מהגרפים נראה כי בשנת 2004 פליטת הגופרית הדו-חמצנית מתחנת הכוח "אשכול" הייתה כמחצית מפליטת הגופרית בשנת 2003. למרות הוספת יחידת טורבינת גז במתחם התחנה. הירידה בפליטת הגופרית הדו-חמצנית נובעת מהמעבר לשימוש בגז בדודי תחנת הכוח ולצריכת מזוט בתכולת גופרית של 0.5% בלבד. לעומת זאת פליטת הגופרית הדו-חמצנית מבית הזיקוק עלתה בהשוואה לשנתיים הקודמות. עליה זאת נובעת מהגברת הייצור במפעל.

תרשים מספר 2 :

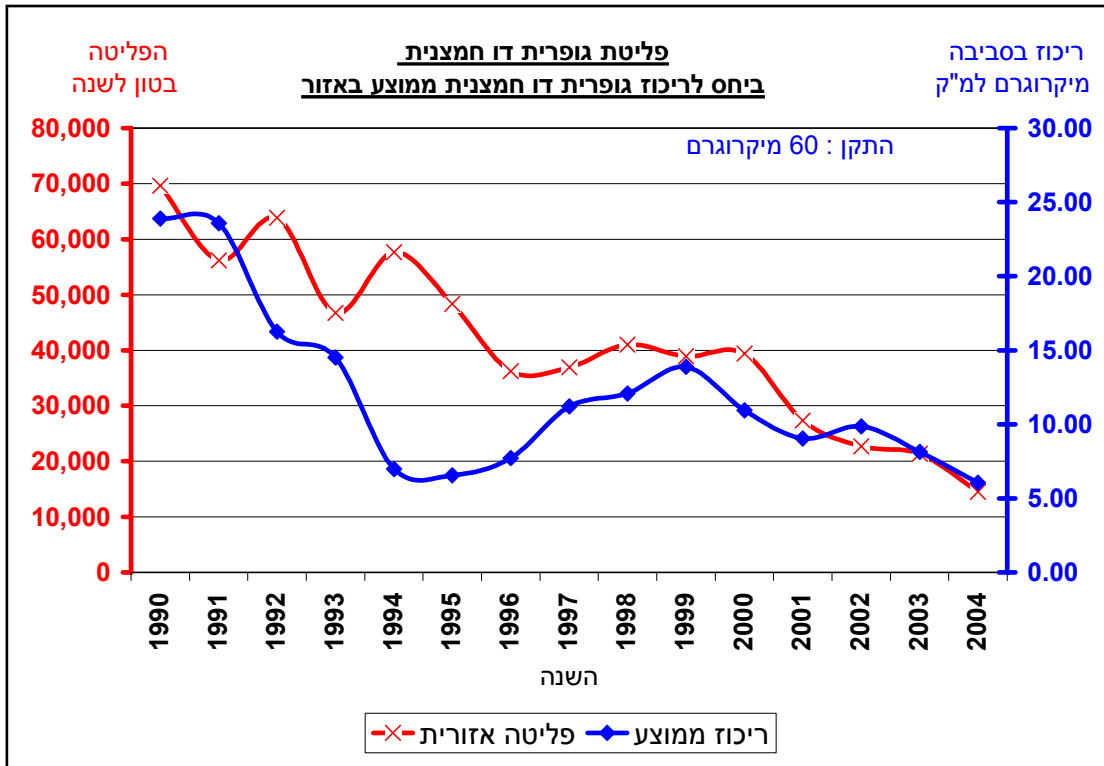

תרשים מספר 3 :

5. מגמות רב שנתיות

תרשים מספר 4 מציג את המגמה הרב שנתיות של ממוצע הזהום בגופרית דו חמצנית בתחנות הניטור של האיגוד. בתרשים נראת יפה הירידה בריכוז הסביבתי ביחס לירידה בפליטה מהמפעלים השונים באזור. לא ברורה הסיבה לאנומליה בריכוזים באמצע שנות ה-90.

6. שיתוף פעולה במדידת מזהמי אוויר.

בסוף שנת 2004 ערכנו במשך חודש מדידות אבק ותרכובות חנקן בשיתוף הטכניון והמכון האיטלקי לחקר האטמוספירה. המדידות בוצעו בעזרת ציוד מיוחד שהובא מאיטליה ושמועד למדוד מרכיבים שריכוזם באטמוספירה נמוך ביותר ושלא ניתן למדוד אותם בציוד סטנדרטי הקיים בארץ. תרכובות החנקן שנמדדו הינן חלק מהתרכובות היוצרות את הערפית, אותה שיכבה חומה המכסה את הערים בעיקר בתקופות החורף. האנליזה וניתוח התוצאות ימשכו בשנת 2005 ואז יפורסמו.

7. בדיקת איכות הסולר בתחנות הדלק

בשנת 2004 נערכה בדיקה לריכוז הגופרית בסולר המסופק לכלי רכב ב-20 תחנות דלק בעיר. נמצא כי ריכוז הגופרית בסולר עומד בתקן של 50 חל"מ כפי שנקבע על ידי המשרד לאיכות הסביבה.

8. יעדים

1. המשך הפעלת הניידת במקומות שונים במרחב האיגוד ובניית מסד נתונים הכולל נתוני איכות אוויר ונתוני תחבורה רב שנתיים.
2. עדכון תנאים ברשיון עסק למסופי התפזורת, עדכון צו אישי לתחנת הכוח, עדכון תנאים ברשיון עסק ובצו האישי לבתי הזיקוק.
3. ניטור ואנליזה למזהמים אורגניים ע"י שפורפרות דגימה ועל ידי מכשיר רציף.
4. אנליזה למתכות בחלקיקי אבק.
5. פיקוח על מתקנים קימים וחדשים בתחנת הכוח בבתי הזיקוק ובמפעלי תעשייה שונים.
6. המשך שיתוף הפעולה בפרויקט ניטור המזהמים ישראל-איטליה.

איכות מים

איכות מי התהום ברחבי האיגוד.

החלק הארי של האיגוד נמצא מעל אקוויפר החוף שהוא רגיש לזיהום.

ברחבי האיגוד נמצאים מספר מוקדים של מי תהום מזוהמים. הזיהום הוא היסטורי:

1. מתחם הדלקים, אשדוד- זיהום ע"י דלקים.
2. מפעל אגן כימיקלים, אשדוד- זיהום ע"י חומרי הדברה.
3. אתר הפסולת רתמים, אשדוד- זיהום מתשטיפי פסולת.
4. קיבוץ קבוצת שילר – זיהום מהרפת.
5. מושב בן- זכאי- זיהום נגרם ע"י משקי אוזים.

כמו כן, בשטח האיגוד נמצאים מספר מוקדי המלחת מי תהום כתוצאה מחדירת גופי מים מלוחים באזורים הבאים: גבעת ברנר, גדרה, חפץ חיים, גן יבנה, גן הדרום, קבוצת יבנה ובני דרום. חלק מהקידוחים, שנפגעו מהמלחת מי התהום, נמצאים בשימוש חקלאי והאיגוד עוקב אחר איכות המים.

מעקב אחר איכות מי התהום

לצורך מעקב על איכות מי התהום באזורים מזוהמים נקדחו ע"י המפעלים קידוחי תצפית. הניטור כולל עשרות בדיקות כימיות ומקרואורגניות ובדיקת מפלסי מי תהום.

בנוסף לבדיקות הני"ל נאספו בשנת 2004 לבדיקה מעבדתית מים 55 דוגמאות מים לצורך מעקב על איכות מי התהום ומעקב על תכולת כלורידים בבריכות שתייה. במעבדת האיגוד בוצעו 110 בדיקות: כלורידים-52, נתרן-23, בורון-14, חנקות-19, מוליכות חשמלית-2. ניתוח תוצאות הבדיקות הכימיות הרב שנתיות ומיפוי ריכוזי כלורידים וניטרטים מאפשר מעקב אחר איכות מי התהום באזורים שונים.

ניטור מי התהום במפעל הקורנס, אשדוד - בשנת 2004 מחויב המפעל לקדוח קידוח ניטור של מי התהום ולבצע בדיקת מתכות. המפעל הגיש לנציבות המים תוכנית לאישור.

ניטור מי התהום באס"פ שריג, ניר גלים - האתר התחיל פעילותו בסוף שנת 2004. באתר הוקמה מערכת ניטור מי התהום מאושרת ע"י נציבות המים.

החדרת קולחי שפד"ן

בשטח האיגוד נמצאים שני אתרי החדרה של השפד"ן: יבנה-3 ויבנה-4. אתר החדרה חדש, יבנה 4, נמצא מצפון לאזור התעשייה הצפוני של אשדוד. האתר משתרע על שטח של 320 דונם והוא יקלוט כ-20 מליון מ"ק קולחים לשנה. ביולי 2003 הופעל האתר חלקית, לאחר סיום העבודות בשלושת השדות הצפוניים. האתר כולו התחיל לפעול באופן מלא באפריל 2004. המים שיוחדרו באתר יופקו באמצעות 16 קידוחי הפקה ויועברו להשקיה חקלאית בלתי מוגבלת בנגב.

פעולות החדרה מלוות בתכנית מעקב מקיפה (הידרולוגיה ואיכות מים) המתבצעת באמצעות קדוחים מסביב לאתרי החדרה.

שקום האקויפר המזוהם באזור מפעל אגן כימיקלים

מי התהום באזור מפעל אגן כימיקלים מזוהמים ע"י חומרים אורגנים אשר מקורם במפעל המייצר קוטלי עשבים.

פתרון לשיקום האקויפר המזוהם באזור המפעל מתבסס על יצירת שקע ההידרולוגי ע"י שאיבה מוגברת מהבאר המזוהמת. בשנת 1995 הקים המפעל מערכת פחם פעיל לצורך הטיפול במי הבאר. המים המטופלים משמשים להשקיית השטחים החקלאים ליד הבאר ולתהליכים התעשייתיים במפעל. פעילות זו חוסכת כיום יותר ממליון מ"ק מים שפירים בשנה.

לצורך מעקב על שיקום האקויפר נקדחו באזור שבעה קידוחי תצפית. במסגרת הניטור מתבצעות יותר ממאה בדיקות של מקרו-מזוהמים אורגניים בשנה.

זיהום מי התהום ע"י דלקים ממתחם הדלק באשדוד

בשנת 1992 הוקמה על ידי נציבות המים ועדת היגוי, המורכבת מגופים ציבוריים ואקדמיים, שתפקידה לתת מענה לזיהום מי התהום מתחת למתחם הדלק באשדוד. מתחם זה כולל את בית הזיקוק, פי גלילות, קמ"ד ובסיס הדלק. ניקוי האקויפר מתחת למתחם הדלק מתבצע בהתאם לדרישות של נציבות המים.

בשטח של בית הזיקוק נקדחו מספר קידוחי ההפקה כדי למנוע התפשטות הזיהום במי התהום. הפקת הקידוחים מלווה בניטור מפלסים ואיכות מים בקידוחי הניטור ובקידוחי ההפקה בתחום בז"ן. הנושא נמצא באכיפה של נציבות המים.

יעדים

1. מעקב אחר תכולת הכלורידים בקידוחים הנמצאים במוקדי המלחת האקויפר.
2. מעקב אחר תכולת הכלורידים במערכת אספקת המים.
3. איתור מקורות זיהום מי התהום ע"י מקרומזוהמים אורגנים ומתכות על בסיס מיפוי תוצאות בדיקות בקידוחי מי שתייה.
4. ליווי תכנית שיקום האקויפר המזוהם ע"י חומרי הדברה.

סביבה חקלאית

הרפורמה במשק החלב

במסגרת הרפורמה במשק החלב, נדרשות הרפתות להסדרה סביבתית המונעת כל פיזור של זבל או תשטיפים מהרפת אל הסביבה. ברחבי האיגוד פועלות בסוף שנת 2004 33 רפתות חלב המצויות ברובן בשלבים שונים של ביצוע עבודות תשתית מקיפות, הכרוכות בעלויות גבוהות. בשנה החולפת נסגרו 2 רפתות. **בשנת 2004 חלה התקדמות גדולה בכניסת רפתות להסדרי הרפורמה.** בטבלה להלן ניתן לראות שכל הרפתות באיגוד עברו את שלבי השיפוט ומנהלת ההשקעות. (בסוף 2002 רק 10 רפתות). בסוף שנת 2004 הסתיימה תקופת ההסדר. עד לסוף שנה זו חייבים היו כל הרפתנים באיגוד להגיש התוכניות ולעבור את שלב השיפוט ומנהלת ההשקעות, על מנת שייכללו במענקי המימון שברפורמה. האיגוד מסייע להתקדמות בשלבי התכנון והאישורים, בשיתוף המשרד לאיכות הסביבה, וכן מפקח ומהווה גורם מאשר בועדות בינוי ערים.

טבלה מס' 6 : מצב התקדמות הרפורמה ברפתות האיגוד.

דו"ח רפתות - סיכום 2004

מועצה אזורית	ישוב	רפתות פעילות	שיפוט ומנהלת	התחלת בנייה	בעלת רישיון עסק
מ. א. ברנר	גבעת ברנר	1	1	בנגבה	
	קבוצת שילר	1	1	1	
	בניה	6	6	6	1
	בית אלעזרי	12	12	11	
	קדרון	1	1	0	
מ. א. נחל שורק	חפץ חיים	1	1	0	
	יסודות	1	1	0	
	בני ראם	2	2	2	1
	בית חלקיה	2	2	1	
מ. א. גדרות	כפר אביב	2	2	2	
מ. א. חבל יבנה	ניר גלים	1	1	1	1
	קבוצת יבנה	1	1	1	
	בית גמליאל	1	1	1	
	בן זכאי	1	1	1	
סה"כ	14	33	33	28	3

מפטמות אוזנים

בשטח האיגוד פועלות ארבע מפטמות אוזנים המרוכזות כולן במושב בן זכאי. האיגוד פועל להסדרה ורישוי עסק, ואף קידם בעזרת המועצה האזורית חבל יבנה תוכנית הסדרה לאחת המפטמות. במהלך שנת 2003 התקבלה הכרעת בג"צ באשר לאופן פיטום האוזנים, אשר הטילה על משרד החקלאות להתקין תקנות חדשות לפיטום (בדרך שאינה גורמת לסבל ונזקים לאוזנים), וזאת עד לחודש מאי 2005. כתוצאה מכך חלה הקפאה בביצוע ההשקעות בתשתית, עד למתן התקנות החדשות. במהלך שנת 2004 המשיכה מגמת ההקפאה בהשקעות מצד המגדלים, תוך ניסיון למזעור הנזקים הסביבתיים - בתנאי התשתיות הקיימות. האיגוד מסייע לאכיפת החוק לצמצום מפגעי המפטמות בשיתוף המשרד לאיה"ס והמשטרה הירוקה ע"י איסוף מידע, דיגום וצילום המפגעים.

ריסוס בקרבת מגורים

מדיניות האיגוד והמדור בנדון היא, להמשיך ולאפשר קיום החקלאות במקום, תוך התחשבות מרבית מצד החקלאי ביישום חומרי ההדברה והדישון, תשומת לב מרבית לתנאים מטאורולוגיים בזמן הריסוס, ושימוש בטכנולוגיות מתקדמות.

השקיה בקולחים

האיגוד טיפל במספר תלונות מפגעי ריח בשל השקיה בקולחים באיכות ירודה, וקידם מעבר להשקיה בטפטוף במקום בהמטרה. האיגוד תומך ומקדם שימוש בקולחים על פני מים שפירים בחקלאות, תוך הקפדה על איכות הקולחים, ומניעת היוצרות נגר עילי מהשדות המושקים. קודמה תוכנית מט"ש ברנר לקראת אישור סופי ויציאה למכרז, והוקמו 2 המאגרים הנוספים בצמוד למאגר הקיים. הושלמה הקמתו של מאגר מי שיטפונות בסמוך למט"ש שג"ב.

אתרי קומפוסט / פיזור זבל גולמי

האיגוד טיפל במספר תלונות מפגעי ריח בשל פיזור זבל גולמי-בלתי מעובד. כמו כן, איתר האיגוד מספר אתרי קומפוסט בלתי מוסדרים, ופועל בשיתוף המשרד לאיכות הסביבה להסדירם כעסקים מורשים ובלתי מזהמים. בשלב זה, סוף 2004, אין ברחבי האיגוד אף אתר מורשה להכנת קומפוסט.

שרפת גזם חקלאי

האיגוד טיפל במספר אירועי מפגעי עשן כתוצאה משרפת גזם בלתי חוקית, בשיתוף יחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות. האישורים לשרפת גזם (**בלבד!**) ניתנים לחקלאי בהתאם לנתוני מרחק מישוב ותנאי מזג האוויר.

רישוי עסקים

האיגוד פועל להסדרת העסקים בתחום החקלאי, וכן להסדרתם של העסקים האחרים הפועלים ללא רישיון עסק בשטחים החקלאיים בשיתוף המועצות האזוריות.

יעדים

1. לולים – טיפול בפגרי עופות למניעת זיהום מי התהום (משרפות, קומפוסטציה, איכול בסיד).
2. רפתות – קידום ההסדרה הסביבתית הנדרשת ב"רפורמה" בכל הרפתות ומתן רישיונות עסק.
3. אתרי קומפוסט – צמצום מספר האתרים הבלתי חוקיים והסדרת אתר אחד לפחות.

חומרים מסוכנים ופסולת רעילה

במהלך שנת 2004 טיפלו כונני האיגוד ב- 34 אירועי חומרים מסוכנים.

טבלה מס' 7 : סיכום אירועי חומרים מסוכנים במרחב האיגוד בשנת 2004

מקום האירוע	מס' או"מ	מהות האירוע	תאריך
נמל	1547	פגיעה במכולת מיכל	22.01.04
כביש עורף נמל	1479	דליפה ממכולה	27.01.04
מפעל מובילק	3261	ריח חריף	01.02.04
צומת גבעת וושנגטון	2810	פגיעה במכולה	04.02.04
נמל	3082	דליפה ממכולה	18.02.04
מחסן קרור, כרמל קור	1005	דליפת אמוניה	19.02.04
סולבר חצור		שריפה	22.02.04
נמל	2014	דליפת מי חמצן	01.03.04
אוניה ברציף 7, נמל	1016	פליטת CO	03.03.04
נמל	2670	שפך	07.03.04
גדרה		שריפה	11.03.04
מסוף 207, מתחם רכבת	2630	דליפה ממכולה	15.03.04
סולבר חצור		פיצוץ צינור קיטור	27.03.04
גן יבנה, מעדנות	1005	דליפת אמוניה	01.04.04
מעדניה, רח' דב גור		פיזור אבקה צהובה	16.04.04
צומת ניר גלים		ריח חריף	21.04.04
גדרה	1830	תאונת דרכים (מעורב חומ"ס)	12.05.04
נמל		פיגוע חבלה	16.05.04
מושב בן זכאי		שריפה (פסולת חומ"ס)	23.06.04

נמל	2319	דליפה ממכולה עבור רש"פ	28.06.04
חוף לידו, אשדוד		שפך דלק	02.07.04
אגן כימיקלים	1108	דליפה ממכולה	14.07.04
מפעל אולשק		שרפה (פסולת חומ"ס)	18.07.04
מפעל אינטרקוסמה	1005	דליפת אמוניה	22.08.04
צומת כנות		ריח חריף	06.09.04
נמל	1301	דליפה ממכולה	09.09.04
עורף נמל, תחנת בידוק מכולות		חשד לחבלה במכולת מיכל	10.09.04
רח' נורדאו, קניון אשדוד		צריבות עיניים וריח חריף	26.09.04
נמל	2789	דליפה ממכולה	29.09.04
נמל	1836	דליפה ממכולה	01.10.04
נמל	1487	שפך ממכולה	10.10.04
כביש 3, צומת יד בנימין	1005	דליפת אמוניה	24.10.04
ביה"ס מקיף ז, אשדוד		צריבות עיניים (גז מדמיע)	16.11.04
חוף ים, צפונית לתחנת הכוח		זיהום ים (חשד לחומ"ס)	16.11.04

בשנת 2004 הייתה עליה של 55% במספר אירועי החומ"ס בתחום האיגוד. ברוב המקרים מקורם של האירועים בדליפות ממכולות יבוא ויצוא בכבישים ובנמל אשדוד.

בין האירועים הגדולים רצוי לציין :
 פיזור ציאנוריק כלוריד בנמל ששיתק פעילות ברציף 7 בנמל למשך כ- 8 שעות וגרם לפינוי נפגעים לבית חולים.
 דליפת חומר רעיל ממפעל מובילק שגרמה לפינוי נפגעים לבית חולים.
 שריפה במפעל סולבר חזור, בסמוך למאגר גדול לאחסון הקסאן.
 דליפת אמוניה בבית קירור של חברת אגרסקו.
 שריפה גדולה במפעל אולשק.
 דליפת אמוניה בכביש 3, סמוך לצומת יד בנימין, שגרמה לסגירת כביש 3 למשך שעותיים.

שדרוג ציוד והכשרת כונני האיגוד

בשנת 2004 שודרג חלק מהציוד לטיפול באירועי חומ"ס. נרכשו ארבעה גלאי גזים חדשים (לגילוי פוסגן, הידרזין, CO, H₂ והידרידים). חודש כל מלאי השפופרות לגילוי וזיהוי גזים.

כונני החומ"ס של האיגוד עברו השנה 4 השתלמויות פנימיות באיגוד. בנוסף להשתלמויות באיגוד, כונני החומ"ס של האיגוד לקחו חלק במספר השתלמויות ותרגילים אזוריים של משטרת מרחב לכיש, מל"ח מרחב לכיש והמשרד לאיכות הסביבה.

היתר רעלים

במסגרת הפיקוח והמעקב השוטף על חומרים מסוכנים, טופלו השנה 64 בקשות לאחסון, שנוע, אחזקה ושימוש בחומרים מסוכנים של מפעלים, מסופים, מחסני קירור באמוניה, בריכות שחייה ואחרים. במסגרת היתרי הרעלים בתחום האיגוד אוחסנו, שונעו וטופלו למעלה מ- 2.6 מיליון טון חומרים מסוכנים.

פסולת רעילה

14 מפעלים בתחום האיגוד פינו השנה 24,354 טון חומרים מסוכנים למפעל לטיפול בפסולת רעילה ברמת חובב, המהווים 24 מכלל כמות הפסולת הרעילה שטופלה באתר הארצי לפסולת רעילה ברמת חובב.

תרשימים 1 ו 2 מראים התפלגות פינוי הפסולת הרעילה שמפונה ממפעלי תעשייה באשדוד לאורך השנים האחרונות וביחס לסה"כ פסולת רעילה שמפונה לאתר ברמת חובב. הירידה בכמות הפסולת בשנה 20054 בהשוואה לשנת 2003 נובעת מפינוי חד פעמי של קרקע מזוהמת בשנת 2003 ע"י חברת חשמל.

יעדים

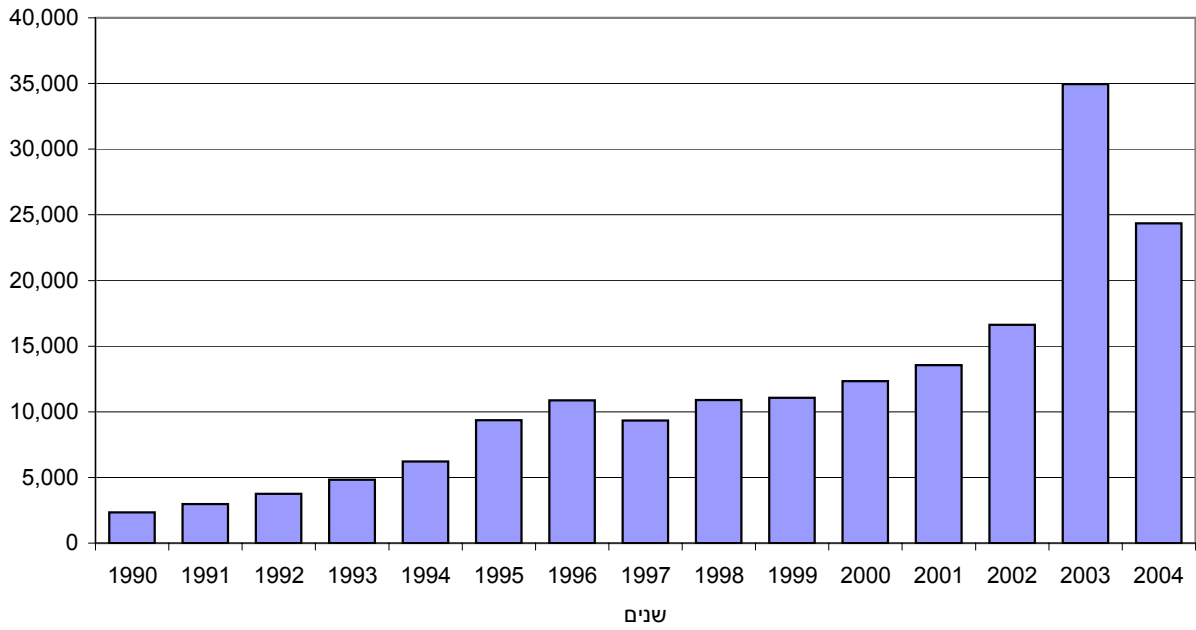
מעקב ופיקוח אחרי שימוש ואחסון חומרים מסוכנים מעקב ופיקוח על פינוי פסולת רעילה. הסדרת התרי רעלים למפעלים במגזר הכפרי ומעקב אחרי ביצוע תנאים בהיתר. פיקוח על הרחבת מתקני קירור באמוניה (אגרסקו, מעדנות, מנרב). עדכון בסיס נתונים, התרים למפעלים חדשים ולמחסני הדברה. הגברת מוכנות כונני האיגוד לטיפול באירועי חומ"ס, קיום 4 מפגשים מקצועיים ומעשיים של כונני החומ"ס והמשך הצטיידות הניידת.

טבלה מס' 8 : פינוי פסולת רעילה לאתר רמת חובב מתעשייה באיגוד ב - 2004 (טונות)

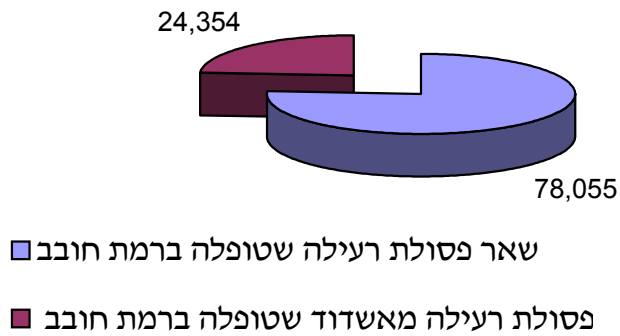
/
טונות
/

סה"כ בשנה	12	11	10	9	8	7	חודשי 6	5	4	3	2	1	מפעלים	מס
12,598	1,130	1,037	935	780	555	1,011	1,230	1,280	1,250	1,343	1,022	1,025	אגן	1
79	9	4	7	5	5	7	7	5	3	11	6	10	אלת"א	2
399	53			50		137			8	29	122		בתי זיקוק	3
6							6						דורית כימיק'	4
6,929	551	556	524	529	799	523	688	465	511	533	747	503	הקורנס	5
86	12		32		5		5	21	1		10		טבע מדיקל	6
0													חמורד	7
10							10						חמת	8
0													ישקול	9
2,914	239	262	249	254	278	185	236	276	228	238	200	269	יהודה פלדות	10
8											8		כימגת	11
9												9	מובילק	12
1,205			1,200					2	1	1	1		מכס,נמל,מסוף	13
13	3		2			3	2			3			מ.צ.פ.א.	14
0													ניאור ת. עץ	15
6						6							פטרוכים	16
0													פי גלילות	17
92	52		10	7	6			17					ת.כוח אשכול	18
													יונקס	19
1													סוללות	20
24,354	2,049	1,859	2,959	1,625	1,648	1,872	2,184	2,066	2,002	2,158	2,116	1,816	סה"כ בחודש	

תרשים מס' 5 : פינוי פסולת רעילה ממפעלים, טון

תרשים מס' 6 : התפלגות כמות העברת פסולת רעילה לאתר ברמת חובב, טון

חינוך והסברה

בשנת 2004 צוות חינוך והסברה מנה 4 עובדים שפעלו בכל תחומי החינוך הסביבתי על מנת להעלות את המודעות לנושאי איכות הסביבה.

חינוך פורמלי

הגיל הרך

השתלמות גננות - נערכה השתלמות בהשתתפות 20 גננות וסייעות בתחומי העיר אשדוד. ההשתלמות היתה בשיתוף מחלקת הבריאות של עיריית אשדוד ובתיאום עם מפקחות הגנים. בסיום ההשתלמות הציגו הגננות את רעיונותיהם לישום נושא הבריאות ואיכות הסביבה בגן. הגננות יצאו לסיור לימודי במרכז המבקרים בחיריה.

נערכה השתלמות לגננות נחל שורק ונבנתה תוכנית שנתית לפעילות בגן.

בתי ספר יסודיים

בתי-ספר במועצות אזוריות ומקומיות

בן גוריון גן-יבנה - פועל זו השנה השישית, בשנה זו קיבל בית הספר את הסמכה לבית-ספר ירוק בטקס שנערך בתל אביב. בביה"ס פועלים בכמה מישורים: תכנית לימודים בית ספרית - בנושא המים לתכנית מוקדשות שעות במערכת הלימודים. מועצה ירוקה - אשר פועלת בתחום החינוך הסביבתי האקטיבי - איסוף בקבוקים לחוק הפיקדון, איסוף סוללות, תחרויות צילומים והעלאת המודעות לנושאי איכות הסביבה. הנהגת הורים - ועדת איכות הסביבה - ועדה אשר פעילה מאד ומסייעת למועצה הירוקה. גם בשנת 2004 הופעל בבית הספר בן גוריון הקומפוסטר, נושא החסכון במים, טיפוח חצר ביה"ס, סיורים לימודיים בנושא, תחרויות בחגים, נערך סיור לימודי להורים הפעילים ולתלמידים לנתב"ג, נמכרו תיקי אוכל לקהילה במטרה לצמצם את השימוש בשקיות ניילון, נערך סקר בנושא מיחזור וכו'.

אופק בני עיי"ש - הקמת מרכז למידה פעיל בנושא איכות הסביבה והקדשת שעות לימוד במערכת לנושא. מרכז הלימוד נבנה בסיוע כל מורות ביה"ס אשר עברו הכשרה והשתלמות בנושאי איכות הסביבה. תוכנית הלימודים שונתה בעקבות כתיבת מערכי לימוד והתלמידים פעלו במרכז הלמידה במהלך השנה. מרכז הלמידה כולל את כל נושאי איכות הסביבה בהלימה לתכנית הלימודים הספירלית הנלמדת בבתי הספר.

רעות גדרה - אימוץ אתר הקרוב לביה"ס והפיכתו ל"שמורת טבע". ביה"ס קיבל אישור מהמועצה לטפח אזור טבע ולהשאירו כשמורת טבע. הישוב גדרה מתפתח מאד בשנים האחרונות. שכונות חדשות קמות ו"כובשות" את השטחים הפתוחים. הילדים בשיתוף הוריהם מאמצים פינה הקרובה לביה"ס. לשטח זה הועברו כל בצלי החצבים שנתגלו בעקבות הבנייה, הילדים נחשפו לנושאי שטחים פתוחים וחשיבותם.

במהלך שנת 2004 נטעו עיצים רבים בשמורה, הילדים יוצאים במהלך היום לטפל וללמוד בשמורה נבנתה פרגולה ומתקני ישיבה. הפעילות משותפת למועצה, הורי התלמידים (ועדת איכות הסביבה) וקרן קרב טבע.

ביה"ס גדרות – מועצה אזורית גדרות - פעל בשנת 2004 בתחום הפסולת והמיחזור. המועצה הירוקה היתה פעילה מאד גם השנה בתחום איסוף הבקבוקים וחוק הפיקדון. תלמידי ביה"ס עסקו בטיפוח חצר ביה"ס ע"י בניית פסלים סביבתיים שעיקר תכנם מפסולת שנאספה על ידם.

ביה"ס בית אור בברנר – מועצה אזורית ברנר - פועל זו השנה הרביעית בנושאים חינוכיים סביבתיים. פעל בשנת 2004 בנושא הרעש ודרכים למניעתו. מורות ביה"ס יצאו להשתלמות בנתב"ג 2000 ושמעו הרצאות מקדימות לנושא, תלמידי ביה"ס יצאו לסיורים ולהרצאות בבסיס תל נוף הסמוך לביה"ס כמו כן יצאו לסיורים בנתב"ג 2000. נערך יום שיא ופעילות קהילתית הופעה של החשמליה בשיתוף חברת החשמל.

ביה"ס צביה – נחל שורק - התקיים שבוע איכות הסביבה בנושא פסולת ומיחזור- התלמידות נחשפו לבעיית הפסולת באמצעות הרצאות, סיור למרכז המבקרים חירייה וסדנאות מיחזור ניר ופלטטיק כמו כן ערכו התלמידות שוק קח תן לכלל תלמידות ביה"ס.

ביה"ס ברויאר – מועצה אזורית נחל שורק - התקיים חודש איכות הסביבה שנושאו היה בעיית הפסולת והדרכים לפתרון. תלמידי בית הספר נחשפו לבעיית הפסולת באמצעות למידה בכיתות וסיורים למרכז המבקרים בחיריה נערכו סדנאות מיחזור ניר והוצגו הצגות בנושא. בסוף הפעילות נערכה פעילות הורים וילדים לאורך נחל לכיש.

אשדוד

32 בתי ספר ברחבי העיר אשדוד התקיימה פעילות בתחום איכות הסביבה. הפעילות כללה השתלמויות מורים, פעילות במסגרת שבוע איכות הסביבה או תוכניות לימוד אינטגרטיביות שנבנו במיוחד עבור בית הספר. הפעילות היתה בשיתוף הנהלת ביה"ס, הנהגה בית ספרית או בשיתוף המתנ"ס.

טיפוח חצר ביה"ס - כחלק מפעילות אקטיבית בתחום איכות הסביבה נערכו מס' ימי טיפוח של קהילת ביה"ס הכוללת מורים, תלמידים הורים ועירייה. ימי הטיפוח כללו ניקיון יסודי של ביה"ס, צביעת ובניית מתקני משחק בחצר, הקמת פסלים סביבתיים ברחבי בית-הספר. הפעילות התקיימה בשיתוף קרן קר"ב, חברת חשמל ועיריית אשדוד.

בתי ספר על יסודיים

בשנת 2004 תואמו 15 סיורים וסדנאות סביבתיות לכלל תלמידי המגמות הסביבתיות ברחבי האיגוד. התקיימו סיורים להכרת האיגוד נערכה השאלת ציוד מדי רעש, מונים וכו'.

חינוך בלתי פורמלי

פעילויות בתחום המתנ"סים

שיתוף הפעולה המצויין בין תחום הנוער של החברה העירונית למתנ"סים ואיגוד ערים לאיכות הסביבה הניב פעולות בתחום העלאת המודעות ופעילויות אקטיביות רבות ומגוונות.

אשדוד

פעילות במתנ"סים - בכל מתנ"ס באשדוד נבנתה תכנית פעילות ירוקה הכוללת פעילות של בני נוער בתחום איכות הסביבה. הפעילות כללה הכשרת בני הנוער לנושאים הסביבתיים ופעילות אקטיבית ברובע שלהם. הילדים טיפחו אתרים ואזורים הקרובים למתנ"ס ואשר היו זקוקים לטיפול, כמו כן נערכו באמצעות הילדים סקרים בנושא מפגעים ומטרדים ברובע אשר טופלו ע"י העירייה.

מרכז הדרכה ונוער נאמן מועצה

- השתלמויות למדריכים בנושא איכות הסביבה - השתלמויות התקיימו במרכז ההדרכה.
- "המסע אל החופש" למען שמירה על זכויות הנוער ושמירה על החופים בשיתוף מועצת הנוער העירונית והנוער העובד והלומד. נערך מבצע ניקיון בשיתוף נמל אשדוד, חופית, תחום הנוער".
- נוער נאמן מועצה" - פרויקט בנושא המחויבות האישית. הנוער תכנן וביצע מבצע ניקוי חופים, ערך סקר ירוק בקרב בני הנוער.
- קורס הכשרה לבני נוער בנושאי איכות הסביבה.
- השתלמות רכזים בקיבוץ לוטן - הכשרת רכזי תנועות הנוער לפעילות אקולוגית ירוקה. ההשתלמות נערכה בקיבוץ לוטן שם נחשפו הרכזים לשיטת בנייה אקולוגית, ודרכים לצמצום האשפה.

מתנ"ס ג'

- במסגרת שבוע איכות הסביבה התקיים מרתון מיחזור ושימוש חוזר לתלמידי ביה"ס ברובע.

מתנ"ס ד'

- הפנינג איכות הסביבה בשיתוף חברת החשמל בהדרכת המד"צים אשר הפעילו תחנות יצירה בשימוש חוזר.
- פיתוח מנהיגות סביבתית ירוקה - הכשרת בני נוער לפעילות ירוקה - סיורים, הרצאות ופעילות למען הקהילה.
- חגיגות פורים - בניית מסכות מחומרים בשימוש חוזר.

מתנ"ס ה'

- סיירת נמל"ה - נוער מתנדב למען הקהילה למען שיפור פני הרובע והעלאת המודעות של התושבים לסביבה.
- הגן הקסום - הקמת גינה קהילתית אשר מתוחזקת ע"י תלמידי בתי הספר ברובע בשעות הבוקר.

מתנ"ס ז' – מעלה

- שבוע איכות הסביבה "ח(ו)שים סביבה" בבית הספר תומר דבורה. הפעילויות בוצעו ע"י צוות המתנ"ס.

מתנ"ס י"א

- בניית פסל סביבתי ע"י נוער המתנ"ס בשיתוף חברת החשמל.
- טיפוח פינת "דגים ברותם" בשיתוף חברת החשמל ועיריית אשדוד.

מתנ"ס בני עי"ש

פועל זו השנה הרביעית ברציפות בנושאים הסביבתיים. במהלך השנה הפעילו מדריכי המתנ"ס פעילויות רבות בתחום איכות הסביבה. מרכז פעילות לנושאי איכות הסביבה בתחום המיחזור והשימוש החוזר ממשיך לעבוד בשיתוף האומן ברגר מלך. במהלך השנה שולבו התלמידים משני בתי הספר, ויצרו יחד עם האומן יצירות אומנותיות מחומרים מהטבע ובשימוש חוזר הפעילות זכתה להצלחה רבה.

המדריכים הצעירים עברו השתלמות מקיפה בנושאי איכות הסביבה יצאו לסיור בנחל לכיש שם למדו על בעיות בשיקום נחל וכן יצאו לסיור לימודי בפארק החולות. הנוער טיפח את חזות המועדון ובסיוע אומנית צבע את קירות המועדון.

מתנ"ס גדרה

במסגרת שבוע איכות הסביבה נבנתה תוכנית שבועית שכללה פעילות מגוונת לנוער ולקהילה. את הפעילות הפעילו המדריכים לאחר שעברו השתלמות מקיפה. התוכנית פעלה במתנ"ס תחום הנוער ובבתי הספר התיכוניים.

מתנ"ס חבל יבנה

הסיירת הירוקה פועלת זו השנה הרביעית ברחבי הישובים של חבל יבנה. ילדי המחוייבות אישית של בית הספר בקבוצת יבנה הדריכו פעילויות ברחבי המושבים השונים. המפגשים היו שבועיים וכללו נושאים רבים מתחום איכות הסביבה.

צעדת החבל

זו השנה הרביעית בה שותף איגוד ערים בצעדת חבל יבנה. השנה צעדו תושבי חבל יבנה בשמורת השיטה המלבינה. הצועדים קיבלו הסבר על שמירת טבע. הפעילות נעשתה בשיתוף תחום הספורט של מתנ"ס חבל יבנה.

קייטנות ירוקות

בשנת 2004 התקיימו 15 קייטנות ירוקות בתחום איגוד ערים לאיכות הסביבה. כל מדריכי הקייטנות עברו ימי השתלמות ע"י איגוד ערים לאיכות הסביבה. ימי ההשתלמות כללו הקניית ידע תיאורטי לביצוע פעולות, הדרכות בנושאים סביבתיים, פעילות בחומרים בשימוש חוזר וסיורים סביבתיים. במוזיאון אשדוד התקיימה תערוכה בנושא שימוש חוזר של האומן פיבן וילדי הקייטנות הוזמנו להשתתף בחוויה. כמו כן שובצו פעילויות נוספות כמו הצגות והדרכות בנושא צרכנות נבונה שהופעלו ע"י חיילות ארץ מורשת.

פעילויות חינוכיות סביבתיות נוספות

אמץ אתר - המצודה

כמידי שנה, גם השנה נערכה פעילות לטיפוח אזור המצודה הנמצא על שפת הים באשדוד. הפעילות נערכה בשיתוף המש"צים (מדריכי של"יח צעירים) של העיר. המש"צים הגיעו למצודה, ניקו אותה קיבלו הסבר מרשות העתיקות. לאחר מכן ערכו הדרכה מבוזמת לתלמידי ביה"ס בעיר אשדוד. הפעילות היתה מבורכת ובעקבות הפעילות ודרישת המש"צים ותלמידי ביה"ס חופית, הוצבה במקום מכולה אשר משמשת את הבאים לחוף.

יום הניקיון העולמי

זו השנה הרביעית בה תלמידי בתי הספר באיגוד ערים משתתפים ביום הניקיון העולמי. בשנת 2004 השתתפו כ- 2500 תלמידים ביום זה (מ18 בתי ספר). הילדים ניקו את סביבת בית הספר, הפארקים, שכונות המגורים והשטחים הציבוריים. בנוסף התקיימה פעילות לימודית והסברתית בבתי ספר שהקדישו את יום הלימודים לנושאי טבע ואיכות הסביבה.

עיתון ירוק

זו השנה הרביעית בה מופק עיתון הכולל כתבות וידעיות מתחום הפעולות שנערכות בבתי ספר ברחבי האיגוד. העיתון מופץ לבתי הספר ומהווה בסיס לרעיונות לפעילויות בבתי הספר השונים.

פעילות נאמני ניקיון

במסגרת פעולות חינוכיות והסברה התקיימו 3 מפגשים לנאמני ניקיון והוכשרו עוד כ-35 איש להיות נאמני ניקיון. הפעולות של נאמני הניקיון מתבטאות ב"שטח" והם מהווים עוד עיניים לפעולות סביבתיות. נערכו השתלמויות גם בגן יבנה.

מועצה לישראל יפה ותחרות וביה"ס הנאה

גם השנה חברנו לשתי תחרויות עיקריות אשר נערכות באשדוד: קריה יפה ובית הספר הנאה של המועצה לישראל יפה. השתלבנו בהרצאות ובסקירה אשר נערכה לצוותי השיפוט בנושא איכות הסביבה בעיר אשדוד ובתחומי פעילות בתוך בתי הספר.

כנס מועצות ירוקות - הכנס נערך בתאריך 23.3.04 בשעות הבוקר במרכז לאומנויות" מונארט" באשדוד השנה השתתפו בכנס כ- 126 תלמידים מ- 24 בתי ספר בתחום האיגוד התלמידים השתתפו בסדנאות חשיבה, בהדרכתם של תלמידי מגמת אקולוגיה ממקיף ד', לשם העלאת רעיונות לפעילות חברתית בית ספרית בנושא איכות הסביבה. סיום הכנס כלל הצגה מרגשת של תלמידי ביה"ס מעלות.

במסגרת תחרות שירים נכתבו עשרות שירים בנושאי איכות הסביבה השונים ע"י תלמידי בתי-ספר יסודיים באשדוד וסביבתה. לאחר בחינתם ע"י ועדת שיפוט נבחר השיר של גלית אליזרע, תלמידת כיתה ו' מביה"ס ממ"ד הקריה מאשדוד. השיר הולחן והוקלט באולפן והושמע בבכורה בטקס אשר נערך ב"מונארט" בחודש יוני תשס"ד.

פרויקט נוסף **הינו ציורי ילדים בנושא "סביבת חיים"** בשיתוף איגוד ערים, מוזיאון אשדוד ותכנית קרב אפ"י. בפרויקט זה נפגשו במשך שישה שבועות כ- 30 תלמידים מבתי ספר בעיר אשדוד, למדו את עקרונות הציור, התנסו במגוון חומרים וציירו ציור בנושא איכות הסביבה. הציורים הוצגו במונארט בתערוכה.

יעדים לשנת 2005

1. הגברת הפעולות בתחום החינוך הפורמלי: השתלבות בהשתלמויות קיימות.
2. פעולות חינוכיות סביבתיות בבתי ספר שאינם פעילים (3 בתי ספר).
3. פעולות החינוך הבלתי פורמלי (פעילות במתנ"ס גדרות).
4. בנית תוכנית משולבת קהילה - ביה"ס - סביבה לשבוע איכות הסביבה הארצי.
5. הכשרת תנועות הנוער ומתנ"סים.
6. ליווי ישובים לקראת סדר יום מקומי (ס.י.מ) 21 - בני עיי"ש, גדרה, גן יבנה.
7. פיתוח המרכז למידע סביבתי, פיתוח מערכי שיעור חדשים, השאלת ציוד (ספרים, קלטות וכד').
8. פיתוח תוכניות לימוד ופעילות בנושא הארצי – ניקיון ברשות רבים.

לחימה במזיקים

הדברת יתושים

הדברת היתושים נעשית באיגוד במטרה למנוע התפרצות מחלות כגון: קדחת מערב הנילוס, מלריה, דגה וכו', המועברות לאדם ע"י היתושים, וכן למנוע מטרדי עקיצות.

האיגוד מטפל בעיקר בערוצי הנחלים הזורמים בתחום האיגוד באורך של כ 45 ק"מ.

בוצע ניטור שוטף וקבוע, לפחות אחת לשבוע, בכל בתי הגידול הפוטנציאליים להתפתחות זחלי יתושים, לפי תוכנית מוגדרת, ונימסר דיווח למשרד לאיכות הסביבה.

בהתאם לממצאי הניטור הופעל קבלן הדברה מוסמך.

בוצעו עבודות תשתית גדולות להסדרת ערוצי נחלים למניעת דגירת יתושים, בשיתוף המשרד לאיכות הסביבה ורשות ניקוז "שורק-לכיש", בנחל האלה ובנחל גמליאל. בוצע תאום מול רשות ניקוז "שורק-לכיש" ורשויות שכנות למניעת התפרצות יתושים.

נשלחו התראות לרשויות במקרים של תקלות/גלישות במערכות השפכים.

הוצבו מלכודות ללכידת יתושים בוגרים לבקרת איכות ההדברה השוטפת, לצורך גילוי מוקדם של מיני יתושים חדשים / גילוי מוקדם של נגיפי מחלות ביתושים. לא נמצא יתוש הנמר האסיאתי ולא התגלו יתושים נושאי נגיף קדחת מערב הנילוס.

בדומה לשתי עונות ההדברה האחרונות הצליח האיגוד לשמור גם השנה על רמת עלויות נמוכה באופן משמעותי ביחס לשנים קודמות. (רמת הוצאות של כ 23% בלבד מסך הוצאות ההדברה ב 2001).

מזיקים שונים

ארבה – למרבה המזל לא הגיע לתחומי האיגוד ולא נגרם כל נזק.
זבובים – בוצעו בדיקות בבתי גידול פוטנציאליים (רפתות, לולים, מפטמות אווזים), וניתנו הנחיות ויעוץ למדבירי הרשויות.

תהלוך האורן – ניתנו הנחיות ויעוץ למדבירי הרשויות.

פרעושים – אותר וטופל מוקד קשה במושב בן זכאי ע"י פקח האיגוד.

יונים – ניתנו מידע וכלים לרשויות ולתושבים, להתמודדות נכונה יותר עם מזיק בעייתי זה.

חיות בר (ענפות, חזירי בר, שועלים) – טיפול בתאום רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים.

יעדים

1. המשך עדכון ושיפור מפת אתרי דגירת יתושים.
2. הערכות ותיאום בין רשויות האיגוד לבין רשות הניקוז לצורך הסדרת ערוצי הנחלים - לפני הקיץ.
3. שיפור הבקרה ואיכות ההדברה ע"י שימוש בטכנולוגיות חדישות.
4. חיסול בריכות המט"ש הישן של אשדוד.

מיחזור

שנת 2004 התאפיינה בהמשך שיפור מגמת המיחזור ברשויות האיגוד. נוספו עמדות לאיסוף נייר לבן למיחזור בסמוך לבתי המועצות, נוספו מתקנים לאיסוף מכלי פיקדון, וכן נאכפה התקשרות בין בתי עסק לבין חברות מיחזור קרטון. רכיב הגזם מסך כמות הפסולת הכללית הוא משמעותי ביותר לאחוזי המיחזור ברשות. חלק מרשויות האיגוד הפרידו הגזם משאר הפסולת בצורה טובה.

טבלה מס' 9 : מצב קיים ברשויות האיגוד

מספר מתקנים	אשדוד	גדרה	גן יבנה	בני עי"ש	גדרות	נחל שורק	ברנר	חבל יבנה
מתקני פלסטיק (PET)	200	25	25	24	-	12	8 גדולים	6 גדולים 4 רגילים
מתקני קרטון	+	12	9	5	2	7	6	-
מתקני עיתון	125	-	17	-	11	7	10	10
נייר לבן	+	+	+	+	+	-	+	+
מתקן לאיסוף טקסטיל	-	+	+	+	+	-	-	-
מתקן לאיסוף מכלי פיקדון	+	+	+	-	+	-	-	-

נחל לכיש

האיגוד המשיך, גם השנה, במעקב אחרי איכות מים בנחל לכיש, בקטע הנחל שבו מצויים מים בכל ימות השנה ובמיוחד באפיק הנחל לאורך פארק לכיש. בטבלה מס' 21 מובאות אנליזות מי הנחל במקומות שונים לאורכו.

ניתוח תוצאות האנליזות מצביע באופן כללי על איכות טובה של מי הנחל והמשך שיקומו. ריכוזים גבוהים יחסית של כלורידים, יוני נתרן ומוליכות, בבדיקות של חודשים מאי ויולי נובעים מחדירת מי ים לנחל בחודשי הקיץ.

יחד עם זאת, היו גם בשנת 2004 מספר אירועים של זרימות חריגות בנקזים לאורך הנחל. חשוב להדגיש, ששיקום אפיק הנחל בתחום פארק לכיש לרמות האיכות שתבטיחו פעילות רצופה של פנאי בפרק לכיש, יתאפשר רק עם בניית תשתית מתאימה לאיסוף מי נקזים והפנייתם לים או למט"ש בתקופת הקיץ.

חשוב גם לציין שבמקרים רבים סכנת זיהום הנחל בתחום העיר אשדוד נובעת מהזרמות ביוב במעלה הנחל, דרך נחל האלה, ממט"ש חצור ומקריית מלאכי.

יעד

המשך פיקוח על איכות מי נחל לכיש במשך כל חודשי השנה, במעבדת האיגוד.

טבלה מס 9

אנליזות מי נחל לכיש

מרס 2004

מיקום הבדיקות	100 מ' מהשפך	מול גן חיות	עד הלום
pH	7.94	7.99	7.61
מוליכות	3.34	3.36	1.56
חמצן מומס	6.91	6.77	
אמוניה	21	20	4
COD	63.96	66.5	72.4
BOD	12	14	18
כלורידים	758.6	771.4	259.5

מאי 2004

מיקום הבדיקה	100 מ' מ השפך	גשר אורט	גשר עץ	150 מ' מערבית לחוות לכיש	קטע מזרחי
pH	9.14	9.23	9.10	8.83	8.39
מוליכות	15.81	14.57	14.01	15.22	1.33
אמוניה	קטן מ- 0.2	קטן מ- 0.2	קטן מ- 0.2	0.3	0.6
ניטראט	קטן מ- 0.3	קטן מ- 0.3	קטן מ- 0.3	קטן מ- 0.3	קטן מ- 0.3
COD	236.6	200.8	179.4	234.1	38.8
BOD	3.3	2.9	2.7	5.4	2.4
כלורידים	5324.6	4526.97	4034.2	5026.8	235.8
מוצקים מרחפים	58	52	58	55	37

יולי 2004

מיקום הבדיקה	קרוב לשפך	אורט	גשר עץ	חוות לכיש
pH	8.3	8.42	8.12	8.79
מוליכות	11.31	9.39	8.05	15.24
טמפרטורה	28.5	27.9	27.6	27.1
אמוניה	0.2	0.2	קטן מ 0.2	0.3
ניטראט	קטן מ 0.3	קטן מ 0.3	קטן מ 0.3	קטן מ 0.3
COD	153.4	125.5	59	152.1
BOD	1.6	0.8	0.47	0.3
כלורידים	3729.3	2963.6	2481.5	4959.5
Na	3480	1730	1470	5450
מוצקים מרחפים	44	41	25	50

נובמבר 2004

הבדיקה	100 מ' מהשפך	גשר אורט	גשר עץ	150 מטר מערבית לחוות לכיש	קטע מזרחי
pH	8.59	8.37	8.25	8.92	8.16
מוליכות	5.36	4.92	4.09	9.94	2.88
אמוניה N-NH ₄	קטן מ- 0.2	קטן מ- 0.2	קטן מ- 0.2	0.3	10.0
ניטראט N-NO ₃	קטן מ- 0.3	קטן מ- 0.3	0.3	0.3	1.3
COD	43.1	56.8	29.4	162.0	67.1
BOD	10	12	16	20	12
כלורידים	1459.1	1321.6	1050.0	3101.9	522.7
Na	870.0	805.0	655.0	1914.9	376.3
מוצקים מרחפים	19	25	33	60	33

היחידות ב- mg/l
 היחידות של המוליכות ב- mS/cm

הבדיקות בוצעו במעבדת האיגוד

פניות ציבור

בשנת 2004 התקבלו באיגוד סה"כ 457 פניות לעומת 413 פניות אשתקד : 226 בטלפון, 99 מהמוקד העירוני באשדוד, 119 בכתב ו- 13 בדואר אלקטרוני.

הטיפול בפניות הציבור.

כל הפניות המתקבלות באיגוד מתרכזות אצל רכזת פניות הציבור ועוברות לרכזים המקצועיים למתן חוות דעת או טיפול. מטרת האיגוד לתת לכל פונה טיפול ברמת מהימנות גבוהה בזמן קצר.

פנייה שמגיעה לאיגוד וטיפולא אינה בסמכות האיגוד, עוברת לטיפול הגורם המוסמך.

טבלה מס' 12 : פירוט הפניות שהתקבלו באיגוד לפי רשויות מקומיות.

רשות מקומית	אשדוד	גדרה	גן יבנה	חבל יבנה	בני עייש	גדרות	ברנר	שורק
מספר פניות	382	19	19	13	9	8	6	1
%	84	4	4	3	2	2	1	1 >

טבלה מס' 13 : מספר הפניות שהתקבלו באיגוד בשנת 2004 על פי חלוקה לנושאים.

נושא	זיהום אוויר	רעש	פסולת	שונה	שפכים	קרינה	תעשייה	לחימה במזיקים	זיהום נחלים	סה"כ
מס' פניות	251	61	44	39	19	17	11	10	5	457
%	55	13	10	9	4	4	2	2	1	

1. תלונות על זיהום אוויר

בשנת 2004 התקבלו 251 תלונות על זיהום אוויר ומטרדי ריחות. תלונות אלה מהוות 55% מסך התלונות:

מקור תלונות	מס' תלונות	%	מוקדי הזיהום שאותרו ודרכי הטיפול
אשדוד	218	87	<p>1. ריחות, עשן ופיח מאזור תעשייה עד הלום. התלונות הועברו לטיפול למשרד לאיה"ס מחוז הדרום.</p> <p>2. מטרדי ריחות כתוצאה של אחסון זבל עופות וזיבול שטחים חקלאים במושב שתולים ליד צומת עד הלום. המטרד טופל מול מ. א. באר טוביה.</p> <p>3. ריחות שריפה ועשן כתוצאה של שריפת גזם בשטחים חקלאים. השריפה מתבצעת באישור משרד החקלאות.</p> <p>4. ריח של פלסטיק שרוף ועשן כתוצאה שריפת פסולת על יד תחנת מעבר באזור התעשייה הקלה. המטרד טופל הפסולת פונתה לאתר מורשה והמקום שוקם ע"י העירייה.</p> <p>5. ריח של פלסטיק שרוף ועשן כתוצאה משריפת כבלים במושב שדה- עוזיהו. משטרה הירוקה התחילה בתהליך אכיפה.</p> <p>6. זיהום אוויר מאזור התעשייה הצפונית. הזיהום נגרם בעיקר מהמפעלים הבאים: בתי זיקוק, הקורנס, מובילק, אגן כימיקלים ומפעלי בטון. כל פניה נבדקה ע"י צוות האיגוד וטופלה לגופו של עניין.</p>
מ.מ. גדרה	10	4	<p>1. ריחות ממושב קידרון מאתר קומפוסט. הנושא בטיפול המשרד לאיה"ס.</p> <p>2. ריחות כתוצאה של זיבול חלקה חקלאית ליד אזור מגורים.</p>
מ.מ. גן יבנה	6	2	<p>1. ריחות ממכון הביוב גן יבנה. הנושא טופל מול המועצה.</p> <p>2. ריחות מאזור מ.א. באר טוביה - המקור לא אותר.</p>
מ.א. חבל יבנה	9	3	<p>1. זיהום אוויר מאזור התעשייה הצפונית. כל אירוע ניבדק ע"י האיגוד וטופל לגופו של עניין.</p> <p>2. ריחות שריפה ועשן כתוצאה של שריפת גזם בשטחים חקלאים. השריפה מתבצעת באישור משרד החקלאות.</p>
מ.א. ברנר	4	2	<p>ריחות ביוב במושב קדרון ממט"ש נשג"ב. המטרד טופל- בבדיקה טיפולית הוחלפו אינג'קטרים ואיכות הקולחים השתפרה.</p>
מ.א. גדרות	4	2	<p>1. ריחות שריפה משטחים חקלאים שמתבצעת באישור של משרד החקלאות.</p> <p>2. ריחות מזיבול חלקה חקלאית הצמודה לבתים.</p>

2. רעש.

בשנת 2004 התקבלו באיגוד 61 תלונות על רעש. פניות אלה מהוות 13% מסך הפניות. פירוט הטיפול בפניות בתחום הרעש מובא בעמוד 36.

3. מפגעי פסולת.

בשנת 2004 גדל מספר תלונות פי שניים בהשוואה לשנה שעברה. השנה התקבלו באיגוד 44 פניות על מפגעי פסולת בעיקר על פסולת בניה. פניות אלה מהוות 10% מסך התלונות. פירוט הטיפול בפניות בתחום מפגעי פסולת מובא בעמוד 33.

4. שפכים.

התקבלו 19 תלונות המהוות 4% מסך הפניות. התלונות, בעיקר, על זרימת ביוב באזורי מגורים בעיר אשדוד. פניות אלה טופלו מול עיריית אשדוד.

5. קרינה.

באיגוד התקבלו 17 בקשות על בדיקת היתרים להתקנת אנטנות ולמדידת הקרינה. פירוט הטיפול בפניות בתחום הקרינה מובא בעמוד 47.

6. תעשייה.

התקבלו 11 פניות על פעילות חורגת של מפעלים ומוסכים. הפניות טופלו ע"י צוות האיגוד.

7. לחימה במזיקים.

השנה ירד מספר התלונות ברחבי האיגוד על יתושים. באיגוד התקבלו 10 תלונות המתייחסות להדברה נגד עכברים.

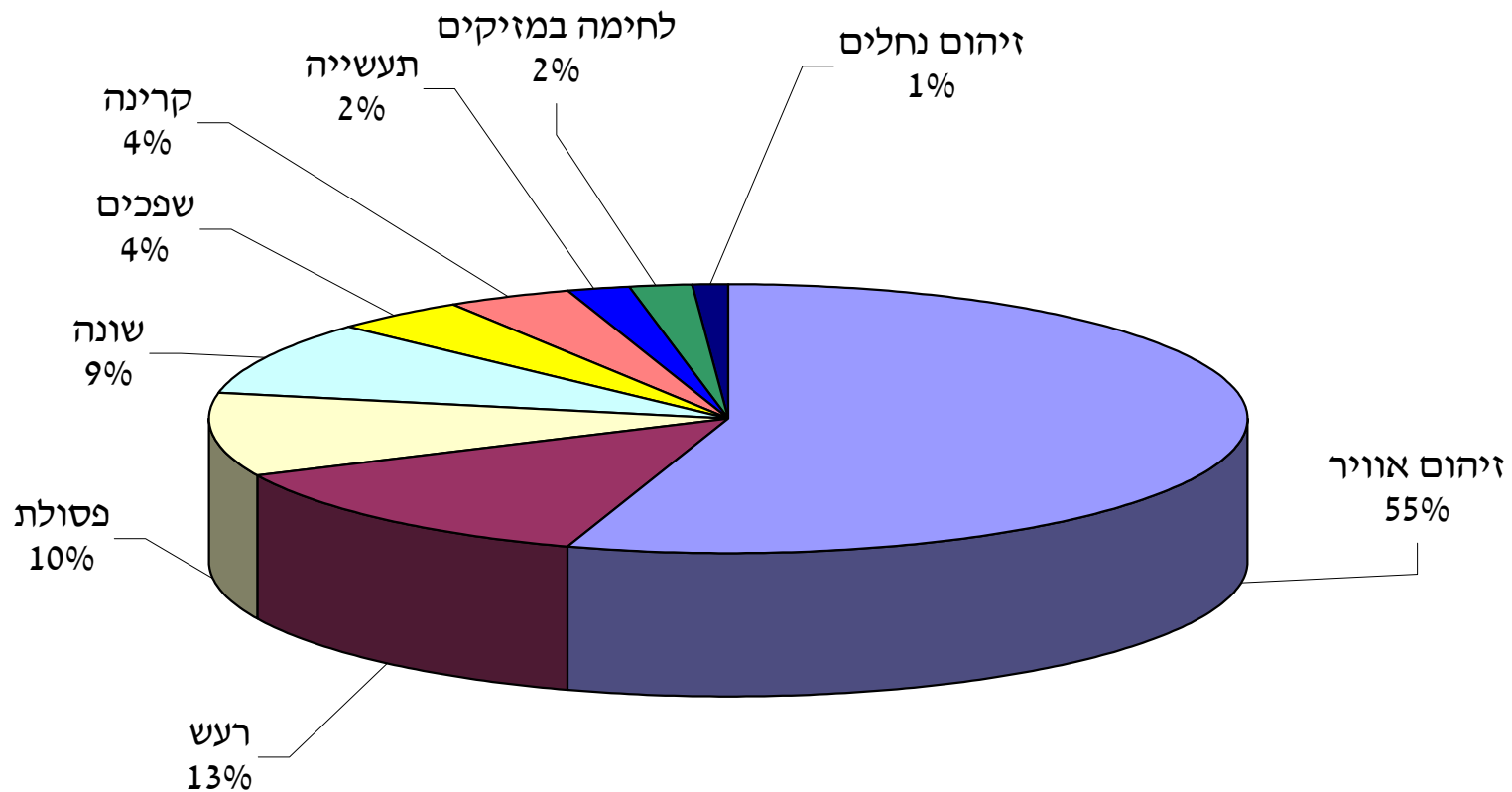
8. זיהום נחלים.

באיגוד התקבלו 5 תלונות על זיהום נחלים. התלונות מתייחסות לאירוע הזרמת שפכים לנחל לכיש בגלל תקלה במכון ביוב בקריית מלאכי.

יעדים

1. מתן מענה לפונים ברמת מהימנות גבוהה ובמסגרת זמן סביר.
2. מעקב אחר פניות הדרושות טיפול מקיף וממושך.
3. שתוף פעולה עם אגפים שונים ברשויות מקומיות להגשת טיפול מהיר, אמין ומקצועי.

תרשים מס' 6 : התפלגות הפניות לפי נושאים בשנת 2004

פסולת מוצקה

פסולת מעורבת

אתר סילוק פסולת (אס"פ) "רתמים", שנסגר באמצע שנת 2003 נמצא בתחילת תהליך השיקום. אתר "רתמים" פעל שנים רבות ללא תשתיות בסיסיות כגון: איטום תחתי, טיפול בתשטיפים, אמצעים לשטיפת רכבי דחס וכו'. שלבי השיקום הכוללים: איטום עילי, ניקוז ואיסוף תשטיפים, קידוחי הפקת ביוגז, שיקום נופי וכו'.

עיריית אשדוד הקימה, באמצעות חפ"א, תחנת מעבר זמנית לפסולת מעורבת הנותנת מענה אזורי לטיפול בפסולת הביתית וגזם לרשויות האיגוד ולרשויות נוספות. תחנת המעבר מופעלת ע"י חברת "חן המקום". התחנה נקראת: "איילות-אשדוד" וקולטת בממוצע כ 550 טון אשפה ביום. הפסולת האורגנית הנקלטת בתחנה מועברת במלואה, בסוף כל יום עבודה, לאס"פ "דודאים" באזור באר שבע. בנוסף לכך, מתבצעת פעילות למיחזור הגזם. גזם הנקלט בתחנה – ממוין במקום ומשונע לאתר "ברקת" לקיצוץ ומכירה. הגזם המקוצץ משמש לחיפוי קרקע במטעים ובגינות וכן כחומר רפד ברפתות.

טבלה מס' 14 : כמות הפסולת שפונתה לאתרי סילוק פסולת ולתחנות מעבר בשנת 2004 (טון):

רשות	תחנת מעבר-אשדוד	ישירות לאס"פ חרובית	ישירות לאס"פ דודאים	תחנת מעבר יבנה	סה"כ
אשדוד	+				98,013.2
גדרה		+	+		6,387.1
גן יבנה		+	+	+	7,254.2
בני עיי"ש	+				2,533.6
חבל יבנה				+	1,788.2
גדרות	+	+			1,950.8
ברנר	+	+			2,790.0
נחל שורק		+		+	1,447.3
סה"כ					122,164.4

תוכנית אב לטיפול בפסולת באשדוד

בעיריית אשדוד החלו בתכנון תוכנית אב לטיפול בפסולת, הכוללת את כל מרכיבי ואופן האצירה והשינוע מרחבי העיר ועד לטיפול ומיון בתחנת המעבר. במהלך שנת 2005 אמור להתפרסם מכרז חדש לפינוי פסולת באשדוד. האיגוד שותף בצוות הליווי והייעוץ למכרז, בכל הקשור למרכיבי איכות הסביבה.

פסולת יבשה

לקראת סוף 2004 הסתיימה ההטמנה באתר לסילוק פסולת יבשה "א.א. אשדוד" והוא נסגר. באתר נדרשות עדיין עבודות: כיבוי, איטום ושיקום נופי, שטרם בוצעו. במהלך השנה נפתח אתר "שריג" להטמנת פסולת יבשה, בקרבת מושב שיתופי ניר גלים. האתר עומד בכל תנאי איה"ס, ומהווה דוגמא נאותה לאתרים מסוגו בארץ ובעולם. בתחומי האיגוד קיימות מספר יוזמות נוספות להקמת אתרים להטמנת פסולת יבשה.

פסולת אינרטי

אתר "ברנר" בסמוך לקיבוץ גבעת ברנר נמצא לקראת מילוי וסגירתו. זהו אתר קטן יחסית, שפועל כשנה לערך. האתר מהווה למעשה פרויקט שיקום של אזור המחצבה הישן ומחזירו, מבחינה נופית, למצבו המקורי. האיגוד היה שותף למהלכי הרישוי ויפקח גם בהמשך על סגירתו ושיקומו על פי התוכנית המאושרת.

תחנות מעבר לפסולת יבשה וגזם (בישובים הכפריים)

התחנות המוקמות לאחרונה עברו שינוי צורני, ובנויות כשני משטחי בטון (להפרדה בין פסולת יבשה לגזם) המוקפים בקירות בטון משלושה כיוונים. השינוי בא להקל על הפרדת הפסולת במקור, תפעול תחנות המעבר, ומניעת התעופפות ניילונים וניירות אל מחוץ לתחנה. בחלק מהישובים, בהם מספר העוסקים בחקלאות הולך וקטן, מעדיפים לוותר על תחנת המעבר, ולאסוף את הפסולת היבשה והגזם מצדי הדרכים, או ממכולות הפזורות בישוב, בעזרת מנוף. השיקול נתון בידי הרשות המוניציפאלית בהתאם לאופי הישוב.

מפגעי פסולת

האיגוד ערך סיורים לאיתור מוקדי פסולת חדשים תוך שתוף פעולה עם פקחי המשטרה הירוקה, משרד קהילה-משטרה במשטרת אשדוד ופקחי רשויות נוספות ורכזי ביטחון בישובים הכפריים. במהלך השנה החולפת טופלו עשרות מפגעי פסולת בהן ניתן היה לאתר את המקור. לא תמיד ניתן לאתר את המשליך או המקור, ובמקרים אלה האחריות לפינוי הפסולת עוברת לרשות המוניציפאלית. בחלק מרשויות האיגוד בוצעו מבצעי ניקיון לפינוי פסולת יבשה. בשנת 2004 הוגשו 22 דו"חות על עבירות חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד – 1984 ע"י רכז הפסולת באיגוד.

פסולת רעילה – סוללות משומשות

האיגוד המשיך והוסיף מכלי איסוף סוללות משומשות במוקדים שונים ברחבי האיגוד: חנויות צילום, חנויות חשמל, מרכזי קניות, בתי ספר וכד', במטרה להוציא את הפסולת הרעילה מזרם הפסולת הביתי ולמנוע את זיהום מי התהום.

לצורך איסוף הסוללות נבנה באיגוד "מחסן סוללות משומשות" המכיל שלוש חביות גדולות, המפונות לאתר סילוק פסולת רעילה ברמת חובב. בשנת 2004 – פונו 1.3 טון.

האיגוד אוסף את מכלי איסוף הסוללות המשומשות מכל נקודה לפי קריאה.

טבלה מס' 15 : ריכוז (מספר) נקודות האיסוף בכל רשות (ללא מוסדות חינוך).

מספר תחנות	רשות
54	עיריית אשדוד
10	מועצה מקומית גדרה
1	מועצה מקומית בני עי"ש
5	מועצה מקומית גן יבנה
5	מועצה אזורית חבל יבנה
10	מועצה אזורית ברנר
2	מועצה אזורית גדרות
3	מועצה אזורית נחל שורק
90	סה"כ

לפרטים נוספים ניתן לפנות למשרדי האיגוד בטלפון : 08-8519506
 וכן באתר האינטרנט של האיגוד : <http://www.envashy.co.il>

יעדים

1. מבצעי אכיפה על משליכי פסולת.
2. פיקוח על תחנת מעבר לפסולת מעורבת "איילות-אשדוד".
3. ליווי, יעוץ ופיקוח על הכנתה של תוכנית אב לפסולת לעיריית אשדוד, ועל תכנונה והקמתה של תחנת מעבר ממיינת באזה"ת הצפונית באשדוד.
4. ליווי ופיקוח על הקמת אתרי סילוק פסולת יבשה.
5. פיקוח על תחנות המעבר לפסולת יבשה וגזם במגזר הכפרי.
6. איתור וחיסול מפגעי פסולת. (בסיוע ובחקירת המשטרה הירוקה)

רעש

רעש מעסקים

השנה טיפלו ב- 23 עסקים באשדוד, גן יבנה, גדרה ומועצה אזורית נחל שורק. בחלק מהעסקים הטיפול הושלם לשביעות רצוננו. המקורות למטרדי הרעש בעסקים הם: מערכות קירור ברשתות המזון, מזגנים בחנויות ומפעלי תעשייה. באשדוד הטיפול במטרד נעשה בשיתוף מחלקות רישוי עסקים ופקוח על הבניה. ברשויות האחרות הפתרון מסובך יותר בגלל העדר חוקי עזר מתאימים ובשל אי הפעלת סמכותה של המועצה על העסקים (חוק רישוי עסקים).

רעש מאתרי בניה

השנה טופלו שלוש תלונות רעש מאתרי בניה. המשרד לאיכות הסביבה העביר הנחיות חדשות לגבי מפלס רעש מאתרי בניה. תלונות על רעש מסוג זה נבדקו על סמך ההנחיות החדשות. מדידות מפלסי הרעש הצביעו על התאמה להנחיות. היו מקרים שעל אף העובדה הזאת, הושג הסכם עם הקבלנים לשינוי שעות העבודה הרועשת, כדי להקל על התושבים (חב' מי ערד).

רעש מבעלי חיים (כלבים)

השנה טופלו שלוש תלונות רעש כלבים באשדוד ומועצה אזורית ברנר. לפני ביצוע מדידות רעש מנביחות כלבים אנו מבקשים התערבות הוטרינר של הרשות המקומית ואף פונים לשוטר הקהילתי לגישור בסיכסוך בין השכנים.

רעש ממזגנים

השנה התקבלו חמש תלונות תושבים על רעש ממזגנים פרטיים. כל הפונים קיבלו הסברים, חומר רקע ורשימת אקוסטיקאים. שתי תלונות נוספות על רעש ממזגנים של עסקים טופלו על ידנו יחד עם מחלקת רישוי עסקים של עיריית אשדוד.

רעש ממערכות קירור

טיפלו ב- 15 מערכות קירור של סניפי קופות חולים, קניון ועסקים החייבים ברשיון באשדוד ובגן יבנה. בחלק מהן עדיין לא נמצא טיפול אשר פתר בעית הרעש.

אזעקות בעסקים

לאחר שנים של שקט, חזרו התלונות על אזעקות בעסקים ובאולם ספורט. ברוב המקרים היו אלה תקלות שגרמו למטרדים ולא הפעלה מודעת של אזעקות לא תקניות.

רעש מטוסים

לאחר זמן רב, חזרו תלונות על מטרדי רעש מטוסים בגן יבנה. הוחלט לטפל בנושא בשיתוף פעולה עם המשרד לאיכות הסביבה. בפגישה עם מפקד בסיס חצור, התקבלו הסברים על המקרים בהם היו חריגות ממפלסי הרעש ושעות הטיסות וסוכם שהבסיס ימשיך להתנהל לפי הנוהל הישן, אשר שמר על מפלסי רעש סבירים. במקרים בהם יהיו אימוני מטוסים בשעות לילה, מפקד הבסיס יוכל לידע את ראש המועצה על כך, והוא יוכל לידע את התושבים. הייתה קורלציה מלאה בין התלונות באשדוד ובגן יבנה.

רעש ממוסיקה ברשות הרבים

תלונה על מוסיקה בעוצמה חזקה המושמעת על ידי אנשים פרטיים טופלה, על ידי מדידות רעש ופניה לערכאות משפטיות על ידי המתלוננים.

שש תלונות נוספות על מוסיקה בעוצמה חזקה מעסקים – מסעדות, מועדונים, גן אירועים והרקדה, מטופלות, לאחר מדידות רעש, באמצעות מחלקות רישוי עסקים בעיריית אשדוד, במועצה האזורית נחל שורק ובמועצה האזורית גדרות.

תלונה על מטרד רעש ממוסיקה מהרקדה, מפעל שנמשך מעל 20 שנה, מעוררת חשיבה לגבי תכנון ערים נכון. ההרקדה מתרחשת בחוף הים, במקום בו נבנית שכונה חדשה, המרינה. בעיה נוספת, חריפה במיוחד היא אירועי העדה האתיופית בגדרה. האירועים האלה מתרחשים בחוף ליד בתי מגורים, עם מוסיקה חזקה מאד (רמקולים) ותופים. לאחר מדידות רעש והתערבות המשטרה היתה הטבה לתקופה מסוימת בלבד. פתרון לבעיה זו יתכן אם המועצה תקצה מקום לפעילות העדה.

רעש תחבורה

התקבלו תלונות על רעש אוטובוסים באשדוד. בוצעו מדידות רעש והתוצאות הועברו לוועדת התחבורה של עיריית אשדוד כדי לבחון שינוי במסלול הקוים המסוימים האלה. התחדשו תלונות על רעש מכביש 40 בגדרה. ביצענו מדידות רעש ביחד עם המשרד לאיכות הסביבה. המדידות היו גבוהות, מעל 70 dB(A). מדיניות המשרד לגבי מקרים כאלה, נבחנת עתה.

בדיקת תוכניות לטיפול אקוסטי במקורות רעש

נבחנו תוכניות סופר בגדרה, תוכניות הטיפול האקוסטי במפעל סולבר, תוכניות לטיפול ברעש במועדון בקבוצת שילר ותוכניות בזכויות רעש בתוכנית פיתוח מסחרי.

רעש באולמות שמחה

בשנת 2002 נוסף סעיף חדש לחוק רישוי עסקים לגבי רעש באולמות שמחה. הועדה המקצועית ששהוקמה ע"י המשרד לאיכות הסביבה, קבעה את הדרישות האקוסטיות כתקנות לסעיף החדש. התקנות הועברו ללשכה המשפטית של המשרד "ל"תרגומן" לשפה משפטית, ולהפצתן ברשומות.

נושאים אחרים

השנה טופלו כ- 20 תלונות נוספות בנושאים שונים כגון: רעש ממועדוני נוער, אירועים דתיים, מכוני כושר, אולם ספורט, בית כנסת.

יעדים

1. ריכוז מידע על מקומות חשופים לרעש ומיפוי מפלסי הרעש באשדוד, בעזרת מכשיר למדידת רעש באופן רציף.
2. העברת נתוני הרעש למערכת GIS של האיגוד.

שפכים רישוי עסקים ותעשייה

מט"ש אשדוד

מכון הטיהור ביולוגי בטכנולוגיה של בוצה משופעלת עובד באשדוד משנת 2001. המט"ש מטפל בשפכי העיר אשדוד המונה האוכלוסיה של למעלה מ- 200,000 נפש וארבעה אזורי תעשייה.

בטבלאות מס' 16 ו- 17 מובאים ממוצעים חודשיים של אנליזות שפכים גולמיים בכניסה למט"ש ואיכות קולחים במוצא של המט"ש.

תוצאות אנליזות סריקת מתכות בשפכים וקולחים, בדיגום מורכב של כניסה ויציאה ממט"ש אשדוד שנערך בחודש יולי השנה, מובאות בטבלה מס' 18. בטבלה מס' 19 מובאים נתוני ספיקת שפכים וסילוק בוצה במט"ש בשנת 2004.

בשנה האחרונה חברת מקורות, שמפעילה את המט"ש, מדווחת על חריגות רבות באיכות השפכים בכניסה למט"ש. התלונות מתייחסות בעיקר לעליה בריכוז כלורידים ול"פיקים" רגעיים בריכוז מלחים כללי (מוליכות) ובשינויים רגעיים בערכי ההגבה. כמו כן, חלק מהתלונות מצביעות על שינוי צבע השפכים ועל שינויים רגעיים בערכי העומס האורגני.

לעומת האופי המקרי של רוב החריגות, ריכוז גבוה של כלורידים, שהגיע בסוף שנת 2003 לרמות של 400 - 420 מ"ג/ל הוא תופעה מתמשכת. סקרים שבוצעו במפעלים ומהלך מואץ של אכיפה על פינוי תמלחת ממפעלי התעשייה באשדוד יחד עם ירידה ניכרת בריכוז כלורידים במי הספקה (ריכוז כלורידים במי הספקה ירד מי 220-230 מ"ג/ל בסוף שנת 2003 ל- 155-165 מ"ג/ל בדצמבר 2004) הניבו תוצאות של ירידה משמעותית בריכוז כלורידים בקולחים. בחודשים האחרונים של שנת 2004 ריכוז כלורידים בשפכים ירד לרמה של 295 מ"ג/ל.

השנה בוצע סקר שפכים בכל מפעלי התעשייה עתירי השפכים באשדוד שמיקד את פעילות האכיפה בנושא חריגות השפכים.

סקר נוסף של שפכים גולמיים שמגיעים לטיפול במט"ש, נערך במשך חודש ימים רצופים בדיגום מורכב. מכיוון שרוב תלונות על חריגות בשפכים מתמקדות בערכי הגבה (pH), מוליכות וריכוז כלורידים, בדיקות הסקר, גם כן, התמקדו בפרמטרים הללו. בטבלה מס' 20 מובאים ממצאי הסקר. על פי האנליזות, בתקופת הסקר לא היו חריגות בערכי ההגבה, היו סטיות מועטות בערכים של מוליכות. ריכוז כלורידים, שנבדק בתקופה של 14 ימים רצופים, ירד לרמות נמוכות מאוד (ריכוז ממוצע הגיע ל- 225 מ"ג/ל) ירידת ריכוז כלורידים מוסברת הן על ידי ירידה ניכרת בכלורידים במי אספקה והן על ידי הגברת אכיפה על פינוי תמלחות ממפעלים.

הושלם ביצוע מסקנות הסקר בנושא פינוי תמלחות לים ברוב מפעלי התעשייה והמזון באשדוד ועודכנו תנאים נוספים לרשיון עסק בנושא הפינוי למפעלים הרלוונטיים.

הקולחים של מט"ש אשדוד נאגרים במאגר "איגוד משתמשי קולחי אשדוד" ומשמשים להשקיה חקלאית באזור. מאז הפעלת המט"ש מנוצל רק חלק מהקולחים להשקיה בגלל חוסר התאמה בין ספיקת הקולחים ממט"ש אשדוד לבין הקיבולת של מערכות ההולכה, האגירה, ההשקיה והחדרה וכתוצאה מכך עודפי הקולחים בהיקף של כ- 3-4 מיליון מ"ק לשנה מוזרמים לים. השנה הוארך לעיריית אשדוד בחצי שנה נוספת, עד יוני 2005, היתר הזרמה של עודפי קולחים לים.

תעשייה ורישוי עסקים

במהלך השנה הוקמו באשדוד מספר מועט יחסית של מפעלים חדשים. במספר מפעלים קיימים הורחבו תחומי פעילות. מפעל חדש "ניוריל אלפא" לאחסון, עיבוד ושיווק צבעים הוקם באזור התעשייה הצפוני של אשדוד. בית זיקוק אשדוד הרחיב את פעילותו בתחום הפצת תזקימים והפעיל מסוף חדש לאחסון וניפוק תזקימים. חברת "סולבר חצור" הקימה מתקן חדש לייצור חלבון מבודד.

במסגרת הטיפול ברשיון עסק של מפעלי תעשייה ניתנו תנאים מיוחדים של איכות הסביבה למפעלים החדשים ולמפעלים שהרחיבו את פעילותם. כמו כן השנה חודשו תנאים מיוחדים וניתנו תנאים נוספים לרשיונות עסק של מספר מפעלי תעשייה ומסופי מטען הקיימים: החברה הלאומית לנפט (יונקס), סביון תעשיות, קו מוצרי דלק (קמ"ד), א.ל.ארמן תמרוקים, חברות להספקת גז טבעי לתחנת כוח (ים תטיס ונתיבי הגז הטבעי), סולבר חצור, שמני גיא, אינטרקוסמה, שחר כימיקלים טבע מדיקל ועוד.

המפעלים אגן כימיקלים ובית זיקוק אשדוד המשיכו השנה בהפעלה ניסיונית של מתקן חלוץ משותף לטיפול ביולוגי בשפכים של שני המפעלים לפני הזרמתם לים. בדצמבר השנה הוצא דו"ח משותף שמסכם פעילות דו-שנתית של מתקן החלוץ.

בסיכום של הדו"ח שני המפעלים מאשרים את כוונתם להקים מתקן ביולוגי תעשייתי משותף אשר יטפל בזרם השפכים המאוחד לפני הזרמתו לים.

מעבדה

המעבדה מבצעת בדיקות כימיות מדוגמאות הנלקחות משפכי תעשייה, מאגרים, מכוני טיהור שפכים. השנה הושם דגש על פעילות מפעלי טיפול בשפכים ונמשך מעקב אחר טיב המים בנחל לכיש.

בשנת 2004 התקבלו במעבדה – 315 דוגמאות ובוצעו כ – 2160 בדיקות כימיות (פי 2 השוואה לשנת 2003). הדגימות והבדיקות בנחל לכיש מהוות כ – 10% מסה"כ הדגימות.

המעבדה מבצעת בדיקות pH, COD, BOD, חמצן מומס, מוליכות, כל סוגי המוצקים (כללי, מרחפים, מומסים, נדיפים) זרחן, תרכובות חנקן (אמוניה, חנקות, חנקן אורגני), סולפטים, סולפידיים, בורון, כלורידים, Na,K, שמנים ושמן מינרלי, דטרגנטים, פנולים.

יעדים

פיקוח על איכות שפכים תעשייתיים ותפקוד מט"ש אשדוד.
מעקב ופיקוח אחרי ביצוע ועדכון תנאים מיוחדים ברישיון העסק.
פיקוח על כניסת מפעלים ומתקנים חדשים.
פיקוח על הזרמה לים.
מעקב אחר פינוי תמלחת ממפעלי תעשייה.
המשך פיקוח על איכות מי נחל לכיש ושפכי תעשייה.

טבלה מס' 16 : איכות שפכים בכניסה למט"ש אשדוד 2004 מ"ג/ל

תאריך	BOD	COD	TSS ₁₀₅	NKj	NH ₄	P total	Cl
ינואר	712	1696	510	96.6	48.5	19.4	374
פברואר	561	1,238	438	89.0	48.0	19	372
מרס	575	1,171	311	74.7	51.8	18.8	347
אפריל	508	1,078	385	79.0	54.0	19	333
מאי	675	1,443	512	86.0	51.0	20	332
יוני	597	1,353	459	74.0	48.6	20	302
יולי	527	1,175	393	81.0	50.0	17	332
אוגוסט	563	1,346	395	72.9	47.4	19	339
ספטמבר	482	1,436	418	72.8	50.2	18.1	343
אוקטובר	404	1,088	383	78.3	57.9	18.6	395
נובמבר	480	1,083	439	80.7	56.9	17	295
דצמבר	521	1,199	456	76.9	51.3	19.6	208

* על פי נתוני מקורות

מ"ג/ל

טבלה מס' 17 : איכות קולחים ממט"ש אשדוד 2004

pH	כלורידים	P total	Nkj	TSS105	COD	BOD	חודשים
7.6	377	6.5	63.1	116	137	24	ינואר
7.6	387	11.0	74.0	223	308	75	פברואר
7.6	392	16.7	55.8	312	463	143	מרס
7.5	335	13.0	31.0	167	167	75	אפריל
7.4	345	6.0	28.0	57	118	22	מאי
7.4	342	3.0	19.6	12	57	13	יוני
7.6	349	5.5	45.0	28	98	21	יולי
7.4	353	11.0	47.0	88	169	26	אוגוסט
7.5	341	9.1	44.2	22	147	14	ספטמבר
7.3	294	7.6	13.6	15	43	3.5	אוקטובר
7.2	345	12.4	19.7	147	208	26	נובמבר
7.3	243	11.2	27.6	138	224	33	דצמבר

* על פי נתוני מקורות

טבלה מס' 18 : ריכוז יסודות בשפכים וקולחים במט"ש אשדוד מ"ג/ל

יסודות	קולחים ביציאה ממט"ש	שפכים בכניסה למט"ש
Ag	<0.005	<0/005
Al	4.2	1.65
As	<0.03	0.03
B	0.32	0.23
Ba	0.129	0.057
Ca	75	57
Cd	<0.005	<0.005
Co	<0.005	<0.005
Cr	0.09	0.02
Cu	0.075	0.074
Fe	1.33	1.26
Hg	<0.01	<0.01
K	105	80
Li	0.014	0.012
Mg	43	34
Mn	0.09	0.054
Mo	0.027	<0.01
Na	330	267
Ni	0.009	<0.005
P	23.4	24.8
Pb	<0.01	<0.01
S	47	43
Sb	<0.03	<0.03
Se	<0.03	<0.03
Si	8.1	7.6
Sn	0.022	0.018
Sr	0.93	0.68
Ti	0.026	0.04
V	0.009	<0.005
Zn	0.15	0.086
Tl	<0.02	<0.02

טבלה מס' 19 : נתוני מטי"ש אשדוד

סילוק בוצה, טון	סה"כ לחודש	ספיקת שפכים, מ"ק	
		ממוצע יומית	
1,509	933,338	30,108	ינואר
1,326	852,516	29,397	פברואר
869	944,641	30,472	מרץ
1,006	908,762	30,292	אפריל
1,260	937,830	30,253	מאי
994	941,911	31,397	יוני
1,157	994,866	32,092	יולי
1,537	1,022,109	32,971	אוגוסט
1,600	955,499	31,850	ספטמבר
1,710	961,755	31,024	אוקטובר
1,290	930,839	31,028	נובמבר
1,641	947,131	30,553	דצמבר

* על פי נתוני מקורות

מתקני טיפול בשפכים במרחב הכפרי של האיגוד

במרחב הכפרי של האיגוד קיימים שבעה מתקנים לטיפול בשפכים (מט"שים) ושני מתקנים קומפקטיים:

מט"ש – נשג"ב, ברנר, ניר גלים, בני דרום, קבוצת יבנה, בן זכאי ובית גמליאל.

מתקנים קומפקטיים – כפר אביב ובנייה.

האיגוד עוקב אחר תפעולם התקין של המתקנים ועל איכות הקולחים. במהלך שנת 2004 נאספו לבדיקה מעבדתית 128 דגימות. הדיגום כלל: ביוב גולמי, אגני שקוע, בריכות חימצון, בריכות אופרטיביות של ההשקיה, מאגרים ומתקנים שונים.

בשנת 2004 נערכו במסגרת המעקב אחר הטיפול בשפכים במרחב הכפרי של האיגוד 1239 בדיקות כימיות לעומת 433 בדיקות אשתקד.

מט"ש נשג"ב.

הרצתו של מט"ש נשג"ב התחילה בינואר 2003. המט"ש נועד לטיפול בביוב הגולמי של גדרה, בני עיי"ש, מועצה אזורית שורק, מועצה אזורית גדרות, בסיס תל נוף ומושב קידרון.

מערכת הטיפול של מתקן נשג"ב מתבססת על בריכת אוורור עם הפעלת שמונה אינז'קטורים ובריכת ליטוש עם הפעלת שני מאווררים. לאחר הטיפול עוברים קולחים דרך מאגרי חפץ חיים להשקיה.

בחודש ספטמבר 2004 הוחלפו בבריכת האוורור של המט"ש כל האינז'קטורים שהותקנו בשנת 2003 ולא התאימו להחזרת אוויר בבריכות. תפקוד לקוי של המתקן גרם למטרדי ריחות במושב קידרון.

ההחלפה של האינז'קטורים התבצעה בהצלחה ללא הפסקה של קליטת השפכים בבריכות האוורור. לאחר הפעלת האינז'קטורים איכות הקולחים השתפרה. הופסקו מטרדי הריחות שנגרמו ע"י שפכים לא מטופלים.

מאגרי חפץ חיים

אגודת המים חפץ חיים הינה אגודת מים בבעלות קיבוץ חפץ חיים. האגודה עוסקת באיגום מי קולחים, השבחתם ואספקתם לצרכנים חקלאיים.

בבעלות האגודה נמצאים שלושה מאגרי קולחים ובסוף שנת 2004 נבנה מאגר נוסף שנועד לקליטת מי שיטפונות מנחל שורק. המאגרים קולטים קולחים ממט"ש נשג"ב, חלק מקולחי מט"ש אשדוד (דרך מאגר חבל יבנה) ומי שיטפונות מנחל שורק.

כושר האיגום של מאגרי חפץ חיים עומד כיום על כ- 4.5 מלמ"ק. כמו כן, נמצאת האגודה בהליכי אישור של מאגר נוסף בנפח 3.5 מלמ"ק שיהיה כשיר לשימוש בשנת 2007-2008. עם סיום המאגר החמישי יעלה כושר האיגום במאגרי האגודה עד ל- 12 מלמ"ק לשנה. כושר איגום זה יאפשר קליטת כל עודפי הקולחים של העיר אשדוד ומניעת הזרמתם לים.

מועצה אזורית חבל יבנה

במועצה אזורית חבל יבנה נמצאים חמישה אתרי טפול בשפכים, הפועלים על בסיס אגני שיקוע ובריכות חימצון.

ניר גלים

בריכת החימצון של ניר גלים מטפלת בשפכים הסניטרים של הקיבוץ, אזור התעשייה החדש והרפת. רפת הקיבוץ פועלת בשיטה "רטובה" ומוסיפה עומס אורגני כבד על המתקן.

בני דרום

הוקם מתקן חדש לטיפול בשפכים הסניטרים של היישוב. המתקן פועל על בסיס שלושה אגני שיקוע ובריכת חימצון, המשמשת בעונת ההשקיה כבריכה תפעולית לקולחים. איכות הקולחים במתקן טובה.

בן-זכאי

הוקמו אגני שיקוע וחימצון בסמוך למאגר חבל-יבנה. לאחר הטיפול מגיעים השפכים למאגר. המתקן נועד לטיפול בשפכים הסניטרים של המושב. לעיתים מגיעים למתקן שפכי אוזיות שגורמים לתפקוד לקוי של המתקן. קולחי בן-זכאי נקלטים במאגר חבל יבנה.

בית גמליאל

קיימת מערכת אגני שיקוע וחימצון הקשורה למאגר גבעת ברנר. לאחר הקמת מט"ש ברנר, תבוטלנה הבריכות והביוב הגולמי של בית גמליאל ייקלט ישר במתקן.

קבוצת יבנה

בשנת 2004 אושרה תוכנית לטיפול בשפכי הקיבוץ ושפכי הרפת. תוכנית הטיפול בשפכי הקיבוץ מבוססת על תהליך ביולוגי פעיל רב דרגתי בשיטת "מצע קבוע". הקיבוץ התחיל בעבודות תשתית של הביו-ריאקטור.

מט"ש ברנר

מתקן הטיפול של קיבוץ גבעת ברנר פועל על בסיס אגני שיקוע, בריכת חימצון ומאגר. המתקן נועד לטפל בשפכים של הקיבוץ, מזכרת בתיה, קריית עקרון ובית גמליאל. בשנת 2003 התחילה המועצה בהליכי הקמת מט"ש חדש בשיטת בוצה משופעלת עם טיפול שלישוני. בניית המתקן תתבצע צמוד למאגר הקיים. בסוף שנת 2004 הסתיימה בנייתם של שני מאגרים. המאגרים התחילו לקלוט מי שיטפונות.

מתקן קומפקטי בבניה

המתקן נועד לטיפול בשפכים הסניטרים של מושב בניה, שעוברים לאחר הטיפול לבריכה שהוקמה ליד המתקן. אין שימוש בשפכים אלו ומדי פעם מזרימים אותם לוואדי. לאחר שיוקם מט"ש ברנר, יעברו שפכי בניה ישר לטיפול במתקן יחד עם שפכי בית גמליאל.

מתקן קומפקטי כפר אביב

המתקן נועד לטיפול בשפכים הסניטרים של מושב גן הדרום וכפר אביב. לאחר הטיפול מגיעים קולחים באיכות טובה למאגר חבל יבנה.

יעדים

1. מעקב על תפקוד תקין של מתקני טיפול בשפכים.
2. מעקב אחר איכות השפכים הגולמיים.
3. מעקב אחר איכות הקולחים.

תכנון סביבתי

פעילות איגוד ערים לאיכות הסביבה בתחום התכנון הסביבתי מתמקדת בעבודת האיגוד עם הוועדות לתכנון ובנייה. המתכנן הסביבתי של האיגוד משתתף בישיבות הוועדות המקומיות והמרחביות כנציג השר לאיכות הסביבה, ומביע את עמדתו בכל נושא שקשור לאיכות הסביבה. תפקידו של המתכנן לייצג לוועדות התכנון, לשמור ולהגן על האינטרסים הסביבתיים כפי שהם באים לביטוי בתכניות מתאר, תכניות מפורטות ותכניות להתרי בניה של אזורי תעשייה, מפעלים, מחסנים, מתקנים הנדסיים, מבני משקי בעלי-חיים, מבני ציבור ומגורים.

כל תכנית בנייה הקשורה באזורי תעשייה או במתקני תשתיות, וכל תכנית אחרת שוועדת תכנון סבורה שעשויה להיות לה השפעה על הסביבה או רגישות סביבתית נבדקת על-ידי אנשי המקצוע באיגוד. כל מפעל המבקש להצטרף לאחד מאזורי התעשייה בשטח האגוד נדרש להשתמש באמצעים הטכנולוגיים הזמינים הטובים ביותר (best available technology) על מנת לעמוד בדרישות הסביבתיות. פרויקטים מורכבים נדרשים לעיתים להכנת "תסקירי השפעה על הסביבה" או "חוות דעת סביבתית". אלו דוחות שמטרתם לנסות ולהעריך את ההשלכות הסביבתיות של הפרוייקט בשלב תכנוני מוקדם.

אשדוד

בדיקת היתרי בנייה.

במהלך שנת 2004 נבדקו בשטח וניתנו הערות תכנון לכ- 80 תכניות להיתרי בנייה (בדומה למספר התכניות בשנת 2003). בין התרי הבניה שנבחנו היו מבני-תעשייה שונים, מרכזים מסחריים, תחנות דלק, מבני-ציבור, מבני מגורים, ואנטנות סלולריות. במידה והיו הערות משמעותיות, נבדקו המבנים לאחר גמר הבנייה לפני מתן טופס 4 ותועדות גמר.

תכניות מפורטות.

נבדקו וניתנו הערות תכנוניות לתכניות מפורטות ותכניות מתאר. חלקן תכניות שבסמכות הוועדה המקומית, וחלקן תכניות שהומלצו על-ידי הוועדה המקומית ונדונו בוועדה המחוזית. בין התכניות הבולטות בהן טיפלנו בשנת 2004 – מספר תכניות מפורטות לתחנות דלק; תכניות להסבת מגרשים מאזור תעשייה לאזור תעסוקה מעורב; מספר תכניות לשטחי מסחר ומשרדים בשטח "בקמה", תכנית לאזור תעשייה עתירת ידע בדרום אשדוד, תכניות רויזיה לתכנית המרינה.

תחנות דלק.

בשנת 1996 תקנה המועצה הארצית לתכנון ולבניה את תמ"א 18 לתחנות דלק ובטלה את ההגבלות שהיו נהוגות במשך שנים רבות על הפיזור המרחבי של תחנות דלק. בכך נפתח הפתח לכל מי שיש לו מגרש המאפשר כניסה ויציאה לכביש ראשי, ליזום תכנית להקמת תחנת דלק. תכנית המתאר באשדוד קובעת מספר קריטריונים לאישור תחנות דלק. בהתאם לקריטריונים האלו הוגשו באשדוד בשנת 2004 תכניות להקמת 4 תחנות דלק חדשות. כל תחנת דלק נדרשת בהגשת פרשה טכנית ובתכנון מפורט בהתאם לתנאים וכללים המפרטים את אמצעי המיגון הנדרשים למניעת דליפות, סוג מכלי הדלק, סוג צנרת הדלק, אמצעי ניטור וגילוי דליפות, שוחות אטומות, מחברי צנרת תקינים, ניקוז מתאים ומפריד מים/דלק. אזור אשדוד, בהיותו בקרקע חולית ומעל אקוויפר החוף, מוגדר כאזור הרגיש ביותר מבחינה הידרולוגית, והדרישות הטכנולוגיות בבניית תחנות דלק הן המחמירות ביותר.

הוועדות המקומיות "שורקות" ו"זמורה"

במהלך שנת 2004 נבדקו בשטח וניתנו הערות לתוכניות להיתרי בנייה, תוכניות מפורטות, שימושים חורגים ותועדות גמר למבנים. 40 בשטח הוועדה המרחבית "שורקות", ו- 15 בשטח הוועדה המרחבית "זמורה". בין היתר המשכנו להתקל בבעיה של שימושים לא חקלאיים בחלקות א' במושבים חלקם בעלי מאפיינים שאינם עומדים בקריטריונים הסביבתיים שאומצו על ידי רשויות התכנון. בעקבות השינוי בתמ"א 18 שכלל הסרת חלק מהמגבלות להקמת תחנות דלק, ואישור תחנות דלק בתכניות שבסמכות וועדה מקומית, טופלו 3 תכניות מפורטות ותוכניות להיתרי בנייה של תחנות דלק.

הרחבות יישובים, מגבלות רעש מטוסים

בתקופת הדו"ח אושרו תוכניות להרחבת יישובים קיימים: בבית-חילקיה, בבני ראם ובגבעת ברנר. תוכנון שכונות מגורים חדשות במזרח גדרה. רבות מהשכונות החדשות הללו נבנו באזורים החשופים לרמות רעש

מטוסים גבוהות המחייבות בנייה עם הגנה אקוסטית. בכל תכנית כזאת כללנו את תקנון הבנייה האקוסטית (שנלקח מתמ"א 15 ומנספחי תכנית המתאר המחוזית תמ"מ 3/3). המשכנו וליוונו את יישום הבנייה האקוסטית דרך אישור פרטני של היתרי הבנייה.

כבישים ומחלפים מתוכננים

בשנים אלו קודמו תכניות למספר כבישים ומערכות תחבורה החוצות את שטח האיגוד: הכפלת מסילת הברזל מרחובות לאשדוד. כביש 7 מאשדוד לצומת כנות. תואי מסילת ברזל מראשלי"צ לאשקלון. כל התכניות לוו בבחינה של ההשפעות האקוסטיות והנופיות הצפויות, אשר נבדקו על-ידי האיגוד.

מערכת מידע גיאוגרפי (GIS)

נמשך הפיתוח של שכבות הנתונים במערכת GIS. המערכת משמשת כלי תכנוני וכמאגר מידע המשרת את כל הרכיבים באיגוד על-ידי הפקת מפות נושאיות על-פי הצורך. בתקופת הדו"ח נערכו מספר שכבות נושאיות חדשות בבסיס הנתונים: מוסכים, תחנות דלק, גושים וחלקות באזור אשדוד. נוספה שכבת רקע משמעותית: תצלום אורתופוטו של כל מרחב האיגוד, וקובץ נקודות גובה (DTM).

רישוי עסקים מדרג "C" על-ידי איגוד ערים לאיכות הסביבה

המתכנן הסביבתי באיגוד אחראי גם על מתן תנאים לרשיונות עסק לעסקים המסווגים לסוג C (שבסמכות איגוד הערים), ופיקוח על קיום התנאים. במסגרת זו ניתנו תנאים לרשיונות עסק למוסכים, מפעלי בטון, נגריות, חניונים, קניונים ותחנות דלק. סך הכל טופלו 51 רשיונות עסק בתקופת הדו"ח. בשנת 2003 טופלו 46 בקשות לרשיונות עסק.

פיקוח על מוקדי שידור

במרץ 2002 אושר במועצה הארצית חלק א' של תמ"א 36 למתקני שידור קטנים. התכנית קבעה את הקריטריונים הסביבתיים להקמת מוקדי שידור קטנים, והסדירה את דרכי קבלת ההיתרים מוועדות התכנון. מיום אישור התמ"א הקמת אנטנה סלולרית לא נעשית יותר בהליך של שימוש חורג, שכולל פרסום ומתן אפשרות לציבור להגיש התנגדות. אישור הקמת האנטנות נעשה בהליך של היתר בנייה רגיל, כשאין מניעה לחברות הסלולר להגיש בקשה להיתר בכל מקום שעונה על הקריטריונים שנקבעו. התמ"א קבעה את מרחקי הבטיחות המינימליים שיש לשמור מכל סוג אנטנה כפונקציה של תדר ועצמת השידור. נקבע גם קריטריון תכנוני: בשטחים הפתוחים מחוץ לעיר יוקם מספר קטן ככל האפשר של תרנים שיאחדו כמה מתקני שידור. בתוך הערים יוקם מספר גדול של אנטנות, בפיזור רב, על גבי גגות של מבנים קיימים. זאת במטרה להקטין את השטח שכל אנטנה סלולרית משרתת, ובהתאמה להקטין את עוצמות השידור מכל מוקד שידור כזה.

הקמת אנטנה על-פי ההליך החדש עדיין מצריכה אישור דו"ח תיאורטי ומדידות קרינה על ידי הממונה על הקרינה הסביבתית במשרד לאיכות הסביבה. תפקיד איגוד ערים לאיכות הסביבה מתמקד בעיקר בפיקוח ובקרה על מוקדי השידור הקיימים, זאת בנוסף לאישור הממונה על הקרינה שניתן בזמן הקמת האנטנה.

הפיקוח והבקרה מתבצעים על ידינו בשלוש דרכים –

א. במערכת ה-GIS של האיגוד מתוחזקת ומתעדכנת באופן שוטף שכבת מידע גיאוגרפי שמכילה את המיקום המדויק של כל האנטנות הסלולריות בתחומי האיגוד, ומידע נוסף כמו סוג האנטנה, החברה המפעילה, תאריך קבלת אישורים אחרונים ועוד.

ב. על-פי פניות הציבור או ביזמה שלנו, אנו מבצעים בשיתוף עם המשרד לאיכות הסביבה מדידות מדגמיות של עצמת הקרינה והשדה המגנטי סביב אנטנות נבחרות ובאזורים רגישים. בתקופת הדו"ח נבדקו מספר אנטנות סלולריות. בכולן נמצא שעצמת הקרינה קטנה בסדר גודל מסף התקן.

ג. כחלק מהפעילות השוטפת בוועדות התכנון ובאישור היתרי בנייה, אנו מתייחסים לשיקולים תכנוניים במיקום אנטנות ותחנות טרנספורמציה.

אסבסט

במהלך שנת הדו"ח עבר המתכנן הסביבתי השתלמות בנושא פיקוח ובקרה על עבודות אסבסט. האגוד מנחה את וועדות התכנון בדבר הכללת תנאים בנושא פרוק אלמנטים בנויים של אסבסט צמנט בהיתר בניה שכוללים הריסה או בניה במבנים קיימים שמכילים אסבסט צמנט.

יעדים

1. הכנסת תנאים ברשיונות עסק בנושא תחזוקת גגות אסבסט-צמנט.
2. מעקב אחר שיקום שטח אתר פסולת יבשה.
3. מעקב אחרי יישום תכנית אב לתברואה בעירית אשדוד.
4. תכנון תחנת מעבר חדשה באזור התעשייה הצפוני באשדוד.
5. המשך אכיפה וטיפול ברשיונות עסק במוסכים.
6. גיבוש קריטריונים לתכנון תחנות השנאה זעירות באזורי מגורים, והטמעתם בנהלי עבודת וועדות התכנון.
7. טיפול בהיתרי בנייה.
8. טיפול בתכניות מפורטות – מרינה, חוף הים, אזור תעשייה דרומי וכו'.